

Plaiuri Săcelene

REVISTĂ EDITATĂ DE ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL" - SÂCELE.

ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1922 ȘI ÎNREGISTRATĂ LA JUDECĂTORIA BRAȘOV,
SUB NR. 15553, DIN 8.03.1994, cont nr. 4072996060012 B.R.D. FILIALA SÂCELE

V R E M

*să răscolim trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc
să infățișem prezentul văduvit de măreția trecutului i
să despicăm drum nou prin vremuri Să celelor de mâine și
să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească
la ridicarea acestor plaiuri mocănești*

VICTOR TUDORAN
Plaiuri Săcelene, 1934

Academician Alexandru I. Lapedatu (1876 - 1950)
Personalitate proeminentă a vieții culturale săcelene

Plaiuri săcelene

APARE TRIMESTRIAL

MEMENTO

“ După ce o veți citi, păstrați revista în casa voastră. Oricând o veți găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părinților voștri.”

Cuprins

Memoriam

SCRISOARE DESCHISĂ ADRESATĂ ELEVILOR CLASELOR XII	3
AMINTIRI DE LA “CASA DE CETIRE” DIN TURCHEȘ	6
SĂ NU UITĂM	8
MONOGRAFIA COMUNEI BISERICEȘTI ROMÂNE GR. OR. DIN BACIFALU (SĂCELE)	9
COMEMORARE	11
ELENA POPEEA – UN IMPORTANT PICTOR “UITAT”?	13

Cultura

UN OM APROPIAT DE SĂCELE: Colonel (r.) Gheorghe Pășescu.....	15
POEM, SĂCELENILOR.....	16
PELERIN LA SFÂNTUL MUNTE ATHOS (I).....	17
VIAȚA PE VERTICALĂ.....	20

Opinii

O PROVOCARE ADRESATĂ INTELECTUALILOR SĂCELENI.....	21
--	----

Actualitatea

ȘI SĂCELENII S-AU ÎNCHINAT MARELUI ȘTEFAN.....	23
BIBLIOTECĂ MUNICIPALĂ SĂCELE – DONAȚIE DE CARTE	25
ASTRA SĂCELEANĂ îl COMEMOREAZĂ PE PĂRINTELE ROMANULUI ROMÂNESC MODERN..	25

Sport

FOTBAL DIVIZIA B	26
------------------------	----

LA ÎNCEPUT DE NOU AN ȘCOLAR

**SCRISOARE DESCHISĂ ADRESATĂ ELEVILOR CLASELOR XII
DE LA LICEELE DIN MUNICIPIUL SACELE**

Dragii mei,

Peste câteva zile veți începe cursurile ultimei clase a liceului, moment unic prin inedita sa încărcătură emoțională și afectivă, dar indisutabil și pragmatică. Urmează ca în următoarele luni să vă despărțiți de adolescența voastră, această fermecătoare primăvară a vieții, tezaur unic și inconfundabil al atâtore amintiri pline de candoare în care sensibilitatea voastră a fost, nu odată, pusă la încercări.

Vă veți despărți peste câteva luni de prietenii născute și cultivate sub semnul purității absolute devenite de pe acum repere morale în evaluarea a numeroase alte prietenii ce se vor constitui și poate, chiar vor dăinui prin timp, în nici un caz de trăinicia și inegalabila devoțiune a celor pe care vi le-au dăruit adolescența și anii de liceu.

Unii dintre voi, animați de idealuri înalte universitare, academice, veți fi nevoiți să plecați pentru prima oară din cuibul în care ați fost ocrotiți de părinți și familie, iar această desprindere, inițial temporară, nu o veți suporta ușor, pentru început măngâiați fiind doar de înalta satisfacție și bucuria împlinirii visului, cultivat în anii de liceu.

Este această clasă a XII-a un timp al împlinirilor, un hotar al vîrstelor, al despărțirilor de colegii dragi și de profesorii iubiți și admirăți, dar și un timp al reflecțiilor, poate, mai substanțiale și mai temeinice decât ar presupune-o vîrsta voastră, de aceea mi-am permis să mai trăiesc și eu alături de voi încă odată această secvență a traectoriei noastre existențiale, plină de farmecul ineditului ei, dar marcată și de o responsabilitate, parcă, aşa cum am mai spus-o, prea mare pentru fragila experiență de care dispune vîrsta unui elev.

Deși cei 47 de ani petrecuți la catedră ar pleda pentru calitatea mea de "consilier" în asemenea situații decisive pentru viitorul unui adolescent, nici prin gând nici nu trece să vă dau sfaturi adecvate actualei voastre ipostaze, deoarece am considerat că anii de liceu, prin înaltul model intelectual oferit de profesori, cu și prin pilda de elevată ținută morală a familiei, sunt premise suficiente pentru maturitatea unei opțiuni pe care fiecare dintre voi

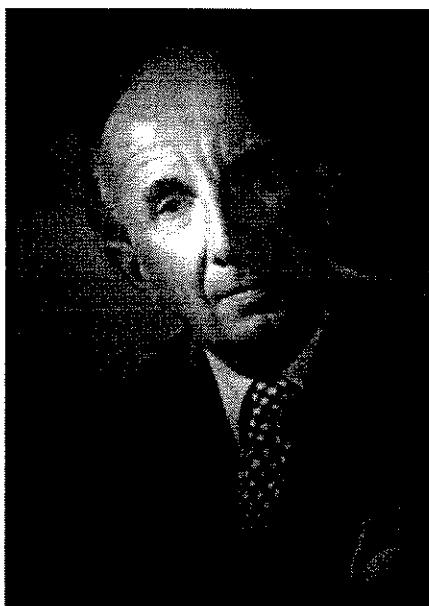
va trebui să o manifeste în mod tranșant în lunile următoare.

Timpul istoric al oricărui examen de bacalaureat își are configurația sa specifică, mai exact el se desfășoară și este însoțit de o anume comandă socială a epocii, poate nu întotdeauna suficient de clară pentru cei direct interesati de ea, poate uneori chiar de o duritate excesivă, poate chiar nu tocmai coincidentă cu un ideal nu foarte clar conturat și bine chibzuit, dar de care nu se poate să nu se țină cont în cazul când și succesul unei opțiuni este luat în calcul.

Mai exact, odată depășit examenul de bacalaureat, pe care, nu mă îndoiesc, îl veți aborda cu toată seriozitatea chiar din primele săptămâni ale semestrului I, tocmai pentru a-i diminua impactul asupra punerii în operă a intențiilor și proiectelor post-liceale, în prim-planul vieții voastre va apărea necesitatea adoptării unei dificile hotărâri, poate chiar prima din clasa celor ce marchează viața în mod decisiv, cunoscută în contextul preocupărilor voastre actuale sub numele de opțiune. Încotro? De ce?

Am, oare, eu, în noua mea ipostază de Tânăr bacalaureat, suficiente argumente să-mi motivez opțiunea!? Mi-am pus, oare, problema că sunt în fața unui moment decisiv al vieții mele, când hotărârea adoptată acum imi va însoții întreaga viață, configurând-o într-un sens conform idealurilor mele, ale unui gând sacru, purtat în suflet de ani, sau mă va îndrepta spre un univers foarte puțin, sau chiar deloc cunoscut, dar despre care am auzit vorbindu-se ca despre un miracol, capabil să-mi schimbe radical întreaga structură a existenței???

Este un lucru recunoscut în zilele noastre că tinerii se confruntă cu mari probleme odată cu încercarea de a se afirma, de a-și construi o personalitate integrată în sistemul de exigențe al unei anumite comunități, să-și afle nu doar un loc de muncă dar și perspectiva dobândării, odată cu trecerea anilor, a unui statut de lider, de om de inițiativă, capabil să se înscrie în tendințele ascendente ale respectivei activități.

continuare

Pașii pe care îi veți întreprinde odată cu începutul acestui an, dacă cumva nu ati și făcut-o de acum un an sau doi, vor fi hotărâtori pentru tot restul traiectoriei vieții voastre. Veți trebui să optați, să vă decideți și să consumați chiar o vreme la anume privațiuni dar satisfacțiile pe care le veți dobândi la capătul unui asemenea drum vor fi deosebite, dar mai ales continui, niciodată stopate de stingerea cererii pentru un specialist de aleasă clasă.

Adeseori cheia succesului în viață se află în imediata vecinătate a vârstei voastre, când, asociind înțelepciunii opțiunii determinarea împlinirii ei exemplare și conștientizarea inevitabilelor dificultăți și clipe de cumpănă, Tânărul parurge cu fruntea sus primul suis al școlii vieții. Este cât se poate de falsă ideea, potrivit căreia drumul spre cunoaștere și știință impiezează asupra fireștilor drepturi ale tinereții. Dimpotrivă, pasiunea cunoașterii, tentația permanentă, funciară a perfecțiunii susține ani îndelungați tinerețea spiritului, vioiciunea și acuitatea acestuia atât de prielnică în ultima analiză și trupului.

Intrați în viață cu fruntea sus, plini de optimism, nu însă unul gratuit, de dragul unui zâmbet perpetuum, ci alimentat de pasiunea pentru o îndeletnicire de care să vă apropiați cu respectul cuvenit pentru tradițiile ei și cele ale înaintașilor care au practicat-o magistral. Gândul care trebuie să vă stăpânească în acest caz este acela al bucuriei immense de a slui cu devotament acea îndeletnicire fie ea aceea de constructor, sau de ocrotitor al sănătății semenilor, de creator de frumos sau nebănuite încă. perfecțiuni și subtilități ale computerelor, sau, de ce nu, ocrotitor al naturii și pricoput gospodar al pământului. Oricare dintre îndeletnicirile oamenilor este, în afara caracterului ei pragmatic și purtătoare de mister, descifrarea căruia stă doar în forța pasiunii ce-l animă pe cel ce și-a închinat viața acesteia.

Iluștrii ingineri, eminentii medici și biologi, marii artiști din imensul univers al artelor, ctitorii marilor industriei și imperiilor financiare au fost oameni care și-au identificat pasiunile cu munca, convinși fiind că ideile lor, pricoperea lor sunt de folos oamenilor și binelui general.

Un Tânăr nu poate ieși astăzi în lume cerând binevoița și înțelegerea celor din jur, ci, oferind, în primul rând, credibilitatea personalității sale care neapărat trebuie să atragă atenția. Să confirme, apoi, perspectiva unei competențe ce nu se va lăsa foarte mult așteptată.

Clasa XII trebuie să constituie neapărat spațiul

unor asemenea reflecții și ipoteze la care viitorul ar urma să adauge disponibilitățile cât mai cuprinzătoare ale comunicării. Am în vedere limbile străine, operarea impeccabilă pe calculator, susținute toate și de ideea relativei tale unicăță în raport cu ceilalți – o specializare aparte cerută în mod expres pe piața muncii, o limbă străină foarte relevantă pentru un anume tip de afacere, o abilitate sau o experiență în conceperea și desfășurarea unor programe în care prezența este recunoscută ca fiind esențială.

Fără îndoială, trăim acum în mijlocul unei lumi, a atâtlor oferte și tentații care ar putea sustrage și devia atenția unui Tânăr de la imperioasa necesitate a priorității unei înalte profesionalizări, dar perseverența și determinarea în dobândirea unor performanțe profesionale, unanim recunoscute, îi va da incontestabil, satisfacția dobândirii a tot ceea ce își dorește în materie de consum și confort în limite rezonabile. Nu goana după bani oricum, rezolvă problema, ci departajarea din cadrul unui sistem de oferte, capabilă să te impună autoritar în fața cererii, cu alte cuvinte, să faci în aşa fel încât să fi asaltat de cereri și să nu fi nevoie să implori un loc de muncă, să-ți vezi ofertele tratate cu rezervă și jenantă îndoială.

Chiar și în zilele noastre, când se obține atât de greu un loc de muncă onorabil, sunt tineri care s-au împlinit vocațional datorită unei îndrumări corecte din partea familiei și școlii și care ocupă cu succes poziții remarcabile în activități importante din sfera economiei, finanțelor, informaticii, a construcțiilor și chiar a afacerilor de succes

Desigur viața unui Tânăr își cere dreptul la bucurile și chemările, câteodată de nestăvilit, ale vârstei și trebuie să recunoasc că nu este ușor să înfrunți dilemele specifice acestor ani, dar aici ne aflăm în fața unei alternative ce-ți poate decide sensul traiectoriei viitoarei tale existențe – ascensiunea, împlinirea, satisfacțiile sau plafonarea, rutina, cădere în derizorii, ratarea. Alegerea celei dintâi înseamnă ce este drept, efortul depășirii, poate chiar a unei serii de inevitabile dificultăți ce vor conduce la maturizarea și formarea ta ca individualitate și personalitate, iar situarea pe linia minimei rezistențe va eroda continuu, constant toate datele tale naturale ce au refuzat integrarea în comanda socială a timpului adolescenței tale.

Recent am trăit fericirea de a fi invitatul foștilor mei elevi, al elevilor tinereții mele, la trei dintre întâlnirile

continuare in pag. urm.

continuare

lor jubiliare, semicentenare. Impresionantă a fost reîntâlnirea cu cei pe care i-am cunoscut acum peste cincizeci de ani, când pășeau peste hotarele dintre copilarie și adolescentă, foarte hotărăți atunci să ia viața în piept, neținând seama de vicisitudinile vremurilor pe care le-au depășit urcând trepte prestigioase ale consacrării și unanimei recunoașteri. În rândurile lor s-au aflat zeci de medici, numeroși ingineri, profesori, juriști, cei mai mulți proveniți din familiile cu modeste posibilități materiale, dar care în anii de liceu au decis că singura cale a devenirii este aceea a consacrării într-un domeniu considerat la ora despărțirii de liceu și adolescentă ca fiind cel mai potrivit structurii psihice, datelor vocaționale și argumentelor intelectuale pe care le angajau cu toată responsabilitatea în opțiunea a cărei materializare o deciseseră.

Dacă opțiunii corecte, fundamentate pe argumente reale, î se adaugă determinarea angajării pentru o exemplară materializare a ideii unei anume deveniri, atunci se poate considera că succesul, miraculosul cuvânt, adeseori eronat confundat cu mult prea comunul "baftă", este ca și asigurat. Nu are cum fi altfel!

Un Tânăr în deplina acceptiune a cuvântului, adică un om Tânăr ca vârstă dar și ca minte, ca mod de gândire, capabil să percepă adevaratele dimensiuni ale unei realități, va trebui să fie mai întâi de toate lipsit de prejudecăți, de idei preconcepute și prefabricate de alții. El trebuie să fie deschis dialogului, ascultării opiniiilor, chiar dacă ele nu se înscriu în vederile sale, să aibă abilitatea chibzuirii analizei, dar să decidă singur, în ultimă analiză, asupra devenirii sale.

Și ar mai fi un aspect deosebit de important propriu vârstei și deosebitei secvențe existențiale pe care o traversați – contactul și înțelegerea semnificației marilor valori ale culturii universale. Nu este vorba de aşa zisă "cultură generală" care conferă imaginii individului un plus de personalitate, ci de apropierea unor repere valorice atât de necesare înțelegerii profunde a ceea ce înseamnă ființa noastră și existența în ansamblul ei.

Destinul nu i-a favorizat pe toti să aibă privilegiul

apropierii și pătrunderii esențelor unei capodopere fie ea literară, muzicală sau plastică, dar acea valoare există chiar dacă noi o ignorăm prin absența abilității noastre de a o intui și a pătrunde în tainele ei. Fără îndoială, că de acest lucru ne vom da seama într-o bună zi sau mai știi..., dar, dacă o vom face cu doar un ceas mai devreme căstigul va fi imens atât pentru voi cât și pentru descendenții voștri.

Acum când, unii dintre voi veți zbura din cuibul în care ati fost încunjați de afecțiune și grija familiei să nu uitați nicicând, niciunde, indiferent de treptele prosperității materiale și cele ale devenirii sociale pe care le veți avea, de prioritatea pe care trebuie să o acordați legăturilor cu părinții, frații și rudele voastre. Solidaritatea familială este indiscutabil un mare semn de civilizație a spiritului.

Nici de prietenii voștri nici de comunitatea în mijlocul căreia v-ați născut și ati crescut să nu uitați și să veniți întotdeauna cu ce puteți în sprijinul nevoilor ei ca un fiu (o fiică) demn de bunele ei tradiții. Va fi un alt semn de civilizație care îl va confirma pe cel dintâi.

Să iubiți și să ocrotiți natura, acest dar divin, acest mare prieten al oamenilor parcă tot mai mult ignorat de către lumea ce nu are nici o ezitare când se autonumește civilizată aidoma părintelui aceluia ce-și stâlcește în bătaie copiii, pretinzând că-i iubește. Iar atunci când sănsele și bucuriile vieții vă vor purta pe meleagurile bătrânei Elade și veți păsi la Delphi, în sacrul perimetru al templului lui Apollo, atenția voastră, fără îndoială, va fi atrasă de celebra maximă desprinsă din filozofia lui Socrate: "cunoaște-te pe tine însuți", pe care mi-aș permite să v-o recomand de pe acum spre însușire și aprofundare a talcului atât de prietic actualei voastre ipostaze de viitor candidați la bacalaureat și la înaltele zboruri ce-i vor urma.

Pășiți în ultimul an al liceului cu inima senină, cu optimism, cu încredere în forțele voastre, viitorul nu poate fi decât al celor tineri care întotdeauna au întruchipat speranța și chiar rațiunea de a fi.

Prof. Dr. Dimitrie Cazacu

P.S. Nu uitați ca pregătirile, deja tradiționale, pentru omagierea ultimelor zile de școală să fie atât de frumoase, iar agapa colegială atât de reușită încât să merite evaluarea de cea mai frumoasă petrecere a tinereții voastre. Este oare posibil aşa ceva! Bineînteles, doar depinde de voința și imaginația voastră. Ia încercați! O să vedeți că este posibil! Succes!

AMINTIRI DE LA "CASA DE CETIRE" DIN TURCHEŞ

După atâtă amar de vreme, de opresiuni și sentimente înăbușite, câțiva bărbați destoinici, în frunte cu preotul de atunci, Ioan Pascu, s-au gândit să înființeze o societate culturală căreia i-au dat numele de "Casa de cetire". Era în anul 1922.

Președinte a fost ales preotul Ioan Pascu, secretar învățătorul Vasile Bărbat și casier Matei Stroescu.

A început să se înfiripeze o bibliotecă din donații și apoi, din bani strânși din balurile, sintilile și maialurile organizate. În prima cameră era biblioteca, dulapul mare pentru cărți și o masă lungă cu băncile respective. Cărțile se citeau în bibliotecă sau se împrumutau pentru a fi citite acasă. În a doua cameră erau: la mijloc un birou și pe margini multe scaune. Aici se făceau repetițiile pentru anumite festivități. În a treia cameră se înfiripase un mic muzeu cu obiecte mocănești.

În anul 1925 au început să vină mai mulți tineri și studenți. Printre aceștia erau: Ioan Pascu, Ioan Șeitan, Dumitru Platoș, George Constantin...

Tot în anul 1925 s-a intrat în legalitate. Prin ordinul nr. 22176/1925 al Ministerului Instrucțiunii Publice, "Casa de cetire" s-a transformat într-o societate care funcționa ca orice aşezământ de cultură.

Ea a funcționat cu un președinte, secretar, casier, bibliotecar și un comitet de conducere format din șase membri și doi cenzori (tatăl meu a fost mulți ani censor la "Casa de cetire").

Tot atunci au început spectacolele urmate de baluri. Tinerii veneau cu multă placere la "Casa de cetire". În anul 1926 Radu Cazacu, negustor în Ploiești, dăruiește o sobă de teracotă care a fost montată în prima cameră, în bibliotecă. Au început să doneze cărți: Voicu Nițescu, Bucur Bunescu, Casa Școalelor, Ministerul Culturii și alții.

Printr-o scrisoare datată la 22.05.1926 în București, Bucur Bunescu a anunțat că a plătit, pentru anul respectiv, costul abonamentelor la următoarele reviste: "Viața românească" – Iași, "Tara noastră" – Cluj, "Ziarul călătorilor" – București

De atunci până prin 1945 aceste reviste au fost plătite de Bucur Bunescu și au venit cu regularitate. Cărțile (foarte multe), donate de Bucur Bunescu purtau stampila: "donație Bucur Bunescu".

Bucur Bunescu a fost un mare om, ctitor și sprijinitor al celor două biserici din Turcheș și al "Căsei de cetire". S-a cumpărat, de 925 lei, mătase colorată din care fetele au cusut, în punct de goblen, ramele a cinci tablouri reprezentând clasici români. Tot atunci s-a dat unei femei din sat să țeasă 12m. preșuri de lână care au fost așternute în camera de repetiție.

S-a cumpărat rampă și culisele care au fost montate la "Căminul cultural" din Baciu. S-a închiriat și un pian, cu 400 lei/lună, care acompania corul. Sigur că la pian cânta Ionel Bleoreanu, care era student la Conservatorul din București. Mai târziu, acesta, având necazuri cu "regimul", ajunsese să cânte cu o trupă obscură de scamatori.

Paralel cu activitatea culturală, secția sportivă a "Căsei de cetire" are rezultate foarte bune. La meciul din 23.05.1930 cu echipa "Amator" din Brașov rezultatul a fost 12-1 pentru turcheșeni. Meciurile se jucau pe terenul din „Ograda”.

În anul 1929 a murit George Constantin, student în ultimul an al Facultății de chimie industrială, răpus de o boală necruțătoare. Tânărul care muncise atât de mult pentru "Casa de cetire" nu mai era... El a avut multă inițiativă și a fost un organizator de excepție. Era sufletul "Căsei de cetire". Lui îi revine meritul cel mai mare că instituția "Casa de cetire" din Turcheș este ceea ce este astăzi, cea mai bine organizată și cea care a corespuns, în cel mai mare grad, scopului urmărit. El a fost cel care și-a frământat mintea să dea acestei instituții, care să nu fie o simplă sală de lectură, ci un organism menit, să răspândească cultură." (necrologul lui G. Constantin scris de prof. I. Ghelase)

Începând cu anul 1930 și până la desființarea "Căsei de cetire", președinte a fost vrednicul preot Daniil Purcăroiu și secretar Ion Perșinariu până în 1944 când a murit într-un bombardament la Brașov. În 04.02.1931 din beneficiile realizate s-au dat 4928 lei pentru ridicarea monumentului din Cematu.

Tot în 1931 se cumpără un aparat de radio (autorizația nr. 75313/1931) și un difuzor montat în oberlihul ferestrei care dă în piață din fața bisericii. Aici veneau, duminica, turcheșenii să asculte radioul. Era o mare noutate. Veneau cu scaune, bănci, lăiciori și stăteau să asculte până se înseră.

Într-o duminică se transmitea un meci de fotbal. La un moment dat, crainicul anunță primul gol marcat de jucătorul Ventilă.

Un moldovean chipes și mustăcios nea Gheorghe Chirilă, însurat cu o mocancă, se ridică de pe scaunul pe care stătea și strigă de răsună toate ulicioarele din jurul bisericii: "Brava Ventilă! Aici Chiriă!". A fost un mare haz.

Se țineau trei Sintili pe vară: cu o duminică înainte de Sf. Ilie, în ziua de Sf. Ilie și o duminică după. Toate erau organizate de "Căsa de cetire", bineînțeles după ce se luau aprobările de la prefectură și se plăteau taxele la Uniunea muzicanților. La fel și pentru balurile care se țineau, mai ales, toamna și iarna și câte trei - patru maialuri vara pe Coasta-Vie.

În ziua în care se ținea Sintilia veneau muzicanții: Cocârllea, Ruja, Feri, Ponci și alții de care nu mi mai amintesc, veneau în fața bisericii. Aici, fete îmbrăcate în frumoase costume mocănești "ca niște prințese bizantine" (Iorga) și băieții mocani cu ele, îmbrăcați în costume mocănești și ei.

Aici jucau hora Sintiliei. Apoi, încolonați, cu steagul tricolor în fața alaiului, cu muzică, lume multă și copii plecau spre dealul Cusurechi. Steagul tricolor se urca în singurul copac care era în vârful dealului. Aici, un cărciumar local, avea grija să așeze mese cu bănci și, bineînțeles, un acoperiș în caz de ploaie. Se bea, mai continuare în pag. urm.

Foto: Colectivul "Căse de Cetire" la Sf. Ilie, 1933

* * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * *

continuare

mult bere la halbă, se mâncau mici... . Venea și un "nenea" cu înghețată la cornet și cu limonadă care costa 1 leu. Taxa de intrare se plătea la una din cele două case care erau fixate la intrare. Veneau toți turcheșenii, cu mic cu mare. Am în minte pe nea Gogu Cojocaru (al Tichii de pe vale), pe neica Niță Deleanu (Brădet) care erau buni jucători. Se jucau sărba, chindia, ofticeța, sărba ca la Breaza, brâul, hora și chiar câte un vals. Mocancele jucau cu busuiocul în mână. Tânărul se auzea marșul de închidere. Pentru Sintilia din 1945, Primăria Turcheș, cu adresa cf. 90/1945, atestă că în comună nu sunt ostași sovietici și astfel Prefectura aproba ținerea Sintiliei. În 1947 a fost ultima Sintilia.

Cu balurile care se țineau, cu maialurile și Sintiliile se strângau banii din care se cumpărau cărți, lemne, se plătea curențul electric, abonamentul radio. Astfel, în anul 1933, pentru crucea eroilor, amplasată pe Coasta-Vie, chiar în vârf, și care se vedea de departe (de pe podul de la Dârste), "Casa de cetire" a dat 40130 lei. Ea avea o împrejmuire din fier forjat. Aici se făceau serbarele de la "Înălțare" pentru cinstirea eroilor. Tot la "Cruce" se consumau și cele mai romantice întâlniri. Aici se adunau, pe inserat, fete și băieți cântând acompaniați la acordeon de Puiu Crețu.

Prin 1944 - 1945 cineva a furat grilajul monumentului (a fost găsit după mulți ani în grajdul unui localnic). Crucea era tinta unor necredincioși care o pângăreau, scriind pe ea fel de fel.

După anul 1980, prin grija preotului nostru, Eugen Beleuță, crucea a fost adusă în Piața Unirii din fața bisericii vechi și amplasată sub stejarul unirii. Grilajul a fost donat de familia Moțoi. Apoi, au fost trecuți pe cruce și eroii din al II-lea Război Mondial. Dar... să continuăm cu amintirile...

În 14.01.1934 la un concurs de schi ținut la Bunloc, Sandu Moldoveanu a ieșit primul. De fapt, la toate concursurile, nea Sandu era primul. Prin 1936, la intervenția comitetului "Casete de cetire", către Primăria Turcheș (primar Gheorghe Bobeș) s-au săpat serpentinele care urcau pe Coasta, pentru ușurința celor care mergeau la maialuri și la plimbare. În perioada respectivă, tot prin grija primarului, s-au amenajat șase bânci pe Coasta-Vie, bânci turnate din beton, fixate bine în pământ, cu șezutul și spătarul din rigle groase de stejar. Ele erau amplasate de la "Cruce" până la "Coada Coasta-Viei".

Prin anii 1945 - 1948 nu mai era nici o urmă din aceste bânci.

În 1936 "Casa de cetire" a contribuit cu suma de 2893 lei în vederea construirii "Casete Parohiale". În 24.02.1936 s-a făcut o adresă pentru școala din localitate, prin care se invitau elevii, în fiecare joi la ora 16:00 la "Casa de cetire" pentru audierea "Orei copiilor". Era frumos.

Se țineau spectacole la "Căminul" din Baciu, urmate de bal. La aproape toate balurile cântă orchestra Regimentului „89 Infanterie” din Brașov, se juca o piesă de teatru, recitări, coruri. Se alegea "regina balului" fata care primea cele mai multe ilustrate. Prin 1938 se juca o piesă de teatru în care rolurile bărbătești erau interpretate de Stelică Nicoară (un mare talent) și Ion Stroescu. Cum Ion Stroescu, înainte de începerea spectacolului, dăduse "o răită" pe la bufetul balului, cam incurcase treburile și a uitat să iasă de pe scenă pentru a intra alt interpret. Degeaba Nicoară îi șoptea să iasă, el nu avea de gând... Mai mult, vorbea cu totul altceva. Atunci, Stelică Nicoară, îl apucă de umeri și îi dădu un șut puternic zicându-i "da ieși, Domnule, odată". A fost o idee grozavă. De atunci, de câte ori s-a jucat piesa respectivă, a fost introdus și acest "șut" care plăcea atât de mult publicului.

După anul 1940 spectacolele erau de mare calitate.

Repertoriul corului era foarte bogat. Se cânta muzică corală românească de Vidu, Dima și alții compozitori sub conducerea preotului Daniil Purcăroiu. În 1945 s-a cântat "Răsunetul Ardealului" soliști fiind Tenzi Lupescu (o voce frumos timbrată) și Nelu Caloinescu (a cărui voce te înfioră).

Mai Tânăr, prin 1949 - 1950, când artistă Arta Floescu, care era și profesoră la Conservatorul din București, l-a auzit cântând, a rămas uimită de vocea lui. L-a chemat urgent la București să se înscrie la Conservator spunându-i că va ajunge un mare cântăreț de operă. Nu a fost aşa. Nelu Caloinescu, în perioada aceea, a fost închis pentru ideile necomuniste, ca apoi, în 1952, să fie deportat împreună cu familia la Covasna, unde era obligat să încarce în vagoane bușteni și bolovani. Poate acest lucru i-a grăbit moartea atât de timpurie...

Dar să reiau firul amintirilor... După acest cântec care ridică sala în picioare, urma Aurel-Zaharia Moldoveanu (poetul de mai Tânăr Darie Magheru) care declama din Aron Cotruș, Mircea Dem Rădulescu, Nichifor Crainic sau Goga aşa cum numai el știa să declame. Avea o voce baritonă timbrată, parcă metalică, reușea să transmită spectatorilor înalte sentimente patriotice. De altfel și la "Casa de cetire" era prezent chiar cu o carte pe care o tipărise în 1941, la optăprezece ani. Cartea de poezie se numea "Cu barda-n porți de veac". Urma, apoi, teatrul...

În 1946 am pregătit corul cu profesorul Nicolae Odor. Eram pe scenă, urma să se tragă cortina, s-a dat tonul la Imnul regal. Atunci, profesorul, cu viteza unui scamator, a scos din buzunarul dinăuntru hainei o baghetă vopsită în tricolor. Faptul a fost atât de neașteptat încât toți am început să râdem. Profesorul s-a supărat și a plecat. Am fost trimis să il aduc înapoi, o treabă destul de dificilă, dar pentru că era prietenul tatălui meu am reușit, spunându-i că nu de dumnealui am râs ci de un băiat, Sicu Nicoară, care de obicei ne făcea să râdem. "Nu vă cred, mucozităților (acesta era apelativul cu care ne măngâia). Am reușit să-l înduplec și după imn a urmat un cîntec, cântat de toate generațiile care au făcut cor cu profesorul Odor: "Cea din urmă noapte a lui Mihai Viteazul". Era cântecul preferat al profesorului.

Paralel cu aceste spectacole, încă din 1930 până după 1940, îndrumăți de neobositul preot Daniil Purcăroiu, un grup de băieți care activau și la "Casa de cetire", în ziua de Crăciun prezentau în biserică și apoi pe la casele oamenilor piesa religioasă "Irozii" (înpropiu zis pentru că a fost doar un Irod).

Erau îmbrăcați adevarat și aveau vârste cuprinse între 15 și 17 ani. Doar trei dintre ei mi-au rămas în memorie: Nelu Caloinescu, Nelu Drăgan și Nelu Popa.

Tot corul "Casete de Cetire" dădea răspunsuri dumnică și de sărbători, la liturghie. Îmi aduc aminte că în Joia Mare, joia celor douăsprezece evanghelii, după fiecare evanghelie, în timp ce părintele Purcăroiu purta prin biserică crucea, corul cânta un cântec foarte frumos. La biserică venea mai multă lume, mai mult tineret..

Timpul a trecut... În 1947 a venit un "tovarăș" de la Plasa Săcele. El a venit cu o căruță în care a încărcat toate cărțile din bibliotecă (erau circa 3000 de volume revistele legate pe ani). Toate au fost duse... fără adresă.

A CĂZUT CORTINA LA "CASA DE CETIRE"! Vălul tăcerii și al uitării s-a așternut peste tot ce a fost. Nici tinerii de atunci nu mai sunt... Pentru ei să ardă veșnic candela amintirilor. Ei au făcut din "Casa de cetire" un monument al culturii, al muncii și al talentului.

Maria Bobeș-Turcheș

* * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * *

SĂ NU UITĂM

În vara acestui an s-a reîntors în țară, nu pentru mult timp, Gheorghe Tuțuianu, săceleanul care prin profesia de pilot pe care și-a ales-o, s-a apropiat cel mai mult de Dumnezeu. Nu am putut sta mult de vorbă cu Domnia sa și totuși...

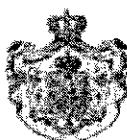
S-a născut la 14 decembrie 1915 în Satulungul Săcelelor într-o familie cu încă patru copii- un băiat Ion Tuțuianu și trei fete. Copiii cresc sub atenta supraveghere a părintilor, în respect pentru cei mai în vîrstă, pentru muncă, ca și pentru valorile morale lăsate de înaintași. Urmează școlile din Săcelele acelor timpuri, după care se înscrie la școala de pilotaj de la Ghimbav. Dar cum războiul devenise iminent școala de aviație se transformă, pregătind piloți pentru avioane de vânătoare. Alături de fratele său joacă fotbal la proaspăt înființata echipă "Izvorul" din Săcele, fiind unul dintre cei mai apreciați fotbalisti.

Este mobilizat foarte tânăr și pleacă pe front în calitate de pilot cu gradul de Adjutant Stagiul Aviator în rezervă. Încă de la începutul războiului se remarcă prin curaj și bună pregătire făcând parte din Flotila 2 Vânațoare. Are 90 de ieșiri pe front cu două victorii la Dalink și Odesa iar faptele sale de vitezie sunt remarcate, fiind decorat în noiembrie 1941 cu Ordinul "Virtutea Aeronautică" de război cu spadă "clasa "Crucea de Aur cu 2 barete".

Dar războiul era numai la început.

Faptele de eroism continuă, temeritatea și curajul lui ajung să facă înconjorul frontului ajungând până acasă. În august 1942 este din nou decorat. La 20 decembrie 1943 primește Crucea "Serviciul Credincios" cu spade clasa I-a, la 5 octombrie 1944 i se conferă ordinul "Virtutea Aeronautică" cu spade clasa Cavaler, făcând acum parte din Grupul 6 Vânațoare.

A luptat pe frontul Stalingradului și, cum Dumnezeu ține cu cei mai curajoși, a făcut ca să se numere printre cei 7 (din 35 de piloți) ce s-au întors cu bine acasă. După război continuă

Ministerul Apărării Naționale

Brevet

Prez. Ministerul Secretar de Stat la
Ministerul Apărării Naționale, decretim
șă se acorde titlul de Brevet MAFD din 20 dec. 1943
Moștenitorului Sa Regelui, a Bisericii în confesiune
a z. P. C. "Serviciul Credincios" cu spade
clase I-a.

„Brevetul este acordat în cadrul unei ceremonii
de decernare, în cimitirul Bisericii Sf. Nicolae,
în prezența celor patru episcopi români, a
rei președintele Consiliului Național al României,

Ministerul Apărării Naționale

Tuțuianu
Brevetul este acordat în cadrul unei ceremonii
de decernare, în cimitirul Bisericii Sf. Nicolae,
în prezența celor patru episcopi români, a
rei președintele Consiliului Național al României,

Hilici I

Prez. ministrului Apărării Naționale
Regatul României

În loc de felicitări vă duc o mulțime de

țârcă și mulțumiri. Ajutorul meu va veni

TUTUIANU I. TUȚUIANU

dată în București la 5 octombrie 1944

***

*În cinstea celuilalt pilot, Săceleanul în spade
clase Cavaler.*

*Deplasarea în spade clase Cavaler
în spade clase Cavaler.*

De la București la 5 octombrie 1944

Hilici I

Ministrul Apărării Naționale

pregătirea aviatică și în 1950 primește certificatul de absolvire cu media f. bine" a Înaltei Școli de Pilotaj "Aurel Vlaicu". Rămâne în armată ca pilot aviator cu gradul de căpitan până la pensionare. Ca Tânăr pensionar nu poate sta fără activitate. Stabilit la București se angajează ca dispecer la Electronica, rămânând și în aviația ce îi este atât de dragă, ca instructor.

Așa cum arătam în unul din numerele trecute participă în calitate de pilot acrobat la diferite mitinguri aviatici din țară și străinătate uimind și "înfricoșând" asistența cu acrobațiile sale. Obține titlul de "maistru emerit al sportului".

În 1968 se pensionează și de la Electronica obținând a doua pensionare.

După câțiva ani se stabilește împreună cu familia la Paris. Încă în putere, plin de vigoare, stăpânit de bucuria muncii încă din tinerețe lucrează într-o întreprindere pariziană până la vîrstă de 76 de ani, timp în care, de necrezut, mai "suferă" două pensionări. Are un fiu cu care se mândrește, artist de renume, pictor și designer.

Modest, sobru, așa cum a fost crescut, nu-i prea place să vorbească de trecutul său. Este încântat și foarte bucuros că "Izvorul"-asociația de care-l leagă multe amintiri frumoase, a renăscut.

La aproape 90 de ani revine cu emoție și multă, multă dragoste în satul natal de care-l leagă rădăcini adânci, amintiri, copilăria, tinerețea și mai ales locul unde și-a cunoscut soția, distinsa Doamnă Margareta Tuțuianu.

Sunt tare bucuros și în același timp mândru că l-am cunoscut pe acest om deosebit, acest săcelean care a făcut faimă satului în care s-a născut și a crescut și care nu a uitat nici un moment de unde a plecat; cu mare bucurie s-a înscris printre membrii cotizați ai asociației noastre.

Dan Zamfir

* * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * *

**MONOGRAFIA COMUNEI BISERICEȘTI ROMÂNE GR. OR.
DIN BACIFALU (SĂCELE), PROTOPRESBITERATUL BRAȘOVULUI**

Fă ce poți și lasă altora ceea ce nu poți face!

Reconstituirea de mai jos este extrasă dintr-o lucrare apărută în anul 1895, scrisă de parohul Toma Frateșiu. Redacția și-a permis să intervină asupra textului, aducându-l la o formă ortografică căt mai apropiată de cea de azi. Pe cei care vor să-l savureze în dulcea limbă scrisă la acea vreme îi informăm că este vorba despre documentul 2063 din colecția Bibliotecii "Sf. Nicolae" din Scheii Brașovului.

Parohia de astăzi din comuna Bacifalu, asemenea foioare sau case private la rugăciune, unde protopresbiteratul Brașovului, despre care vreau să fac un primeau și pe Duhul Sfânt și aici se cumineau și credincioșii. Început prea modest cu Monografia ei, astăzi împlinește de Mai târziu, când s-a dărămat biserica din Ierusalim și când la înființarea ei ca parohie ortodoxă-greco-orientală din sfintii Apostoli s-au împrăștiat pentru predicarea Evangheliei Săcele (Şapte sate, Siebendorfer, Hetfalău) 117 ani, înființată în toată lumea, rânduiau locul, ca să se adune la olaltă toți fiind sub fericitul episcop de atunci Adamovicu.

Petrecând cu atenție paginile istoriei bisericii noastre și scrutând în descrierile făcute în ele despre timpurile străbune după zidirea acestei lumi, ne vom convinge, cum că de la început oamenii n-au avut biserici întocmite pentru cultul Dumnezeesc comun; ci ei se și de frigul iernii; și așa au construit oamenii case menite spre serviciul închinău lui Dumnezeu singuratici: pe câmpuri libere, și mai cu seamă pe muntele finalți, cugetând, că aici ar fi cea mai mare apropiere de Dumnezeu. Însă în timpurile mai târzii, când au început oamenii să se înmulțească și să se adune în societăți și însoțiri și să-și clădească locuințe statonice, au simtit lipsa de locuri sfinte unde să poată aduce închinarea Celui Prea Sfânt în comun, și în modul acesta să fie scutiți de arșița soarelui, de ploi, de vânturi dumnezeesc, împodobindu-le cu o icsusită frumusețe, ca așa să se deosebească de locuințele de toate zilele ale lor și pe de altă parte să le facă și vrednice de Dumnezeu.

Cea mai veche și prețioasă biserică a fost ridicată de Moise pentru israeliți în deșert după porunca lui Dumnezeu și se purta dintr-un loc în altul.

După tipul acestei biserici portabile a fondat mai târziu regele Solomon în Ierusalim pe muntele Morea o biserică statonnică și măreță, care în cele din urmă a fost risipită de Nabodonozor, care a dat pe Iudei în robia Babiloniei. După un timp de 70 de ani, când Cir a îngăduit iudeilor să se întoarcă în patria lor, s-a zidit din nou această biserică de iudei, înfrumusețată înainte de venirea Mântuitorului Hristos, prin regele Irod în cel mai strălucit mod. În această biserică din Ierusalim venea însoșii Iisus Hristos, unde învăța adeseori poporul, aici veneau sfintii Apostoli, -ba și creștinii cei dintâi se adunau la rugăciune. Însă în anul 71 după Hristos s-a dărămat de către romani, precum a prezis însoșii Hristos.

Din timpul când a săvârșit Iisus Hristos într-un foiosor poruncit Apostolilor săi, ca să se săvârșească aceasta în toate veacurile viitoare; de atunci cu dreptate se poate numi acest foiosor: *întâia biserică creștină*. Si după ridicarea Moldoveniștilor, cerând binecuvântarea Episcopului Vasile sfintei Taine a sfintei cuminecături se adunau Apostolii în

primeau și pe Duhul Sfânt și aici se cumineau și credincioșii. În toată lumea, rânduiau locul, ca să se adune la olaltă toți credincioșii și învățau, unde soseau, pentru serbarea sfintei taine a nouului așezământ și pentru închinarea Domnului cu Duhul și Adevarul. Pe timpul represiunilor au săvârșit însă creștinii dumnezeieștile servicii prin codri, în pustii, în crăpăturile stâncilor și prin alte locuri ascunse.

Cu începutul veacului al IV-lea, tocmai când împăratul Constantin a introdus legea creștinească ca lege de stat și următorii împărați mărturisind credința creștinească, care era mai peste tot pământul, după cum mărturisesc Atanasie și sfântul Vasile: "că buna credință s-a lătit peste toată fața pământului", într-atâta s-au înmulțit și numărul sfintelor biserici ale lui Hristos, încât după aceea până în zilele noastre nu numai cetățile au zidit biserici mărete, dar și fiecare sat se bucură de biserică sa proprie.

Pornind din punctul de vedere al temei ce mi-am propus a vorbi, despre biserică și școală din comuna mea parohială, mă întorc deci la scopul propus și să fac o mică dare de seamă:

Cea dintâi biserică ce s-a ridicat în Bacifalu e cea din anul 1776, construită simplu din lemn. Altarul cel vechi se află și astăzi, ridicat prin mijloacele poporului. Ca factori mai importanți la ridicarea sfintei biserici, din popor sunt Dumitru Eremie și soția Stana, locuitor în Stupinile Brașovului ca econom de pământ, Dragomir Turcu și soția Maria din Bacifalu, econom de vite prin România, ambii aceștia sunt strămoșii d-lor Eremie de astăzi. Iară, ca preoți slujitori ai acestei biserici se înseamnă preotul Eremie Eremie, moșul domnilor de mai sus, cu Manuil Michail.

Protocolalele matricole se găsesc din anul 1793, octombrie 2. Pe pagina protocolului Bunevestiri (logodnei) stă lipit un circular al Episcopului Ardealului Adamovicu, Nr. 287/1792 fără altă dată. La data de 20 noiembrie 1804 preotul Manuil Michail a murit, fiind de 72 de ani.

Pe la anul 1812, cunoscând poporeni că biserică lor construită simplu din lemn, nu mai corespunde cultului al Ierusalimului sfântă Taină a sfintei cuminecături, a Dumnezeiesc, s-au sfătuinț între ei în frunte cu preotul Eremie Eremia și cu gojmanii bisericii Urs Gâlă și Ioan Gâlă și cu alți fruntași din această comună bisericescă, anume: acest foiosor: *întâia biserică creștină*. Si după ridicarea Moldoveniștilor, cerând binecuvântarea Episcopului Vasile Moga și încuviințarea Magistratului din Brașov și la anul continuare in pag. urm.

continuare

1817 au terminat biserica închinând-o sfântului Ierarh Nicolae.

La anul 1812, în 13 ianuarie a urmat ca preot Ioachim Coman până la anul 1832 în 6 februarie, în care an a și murit. El a servit bisericii 20 ani și a trăit 56 ani. Pe 12 octombrie în anul 1823, preotul Eremie Eremia a murit, fiind de 75 ani, slujind sfintei biserici 47 de ani.

La 20 decembrie 1831 a urmat ca preot Nicolae Odor. Pe 18 martie 1837 a urmat Ioan Coman ca apoi să urmeze ca preot Petru Cărstocea în 8 octombrie 1851. În timpul acesta serveau sfintei biserici trei preoți fiecare cu randul săptămânii sale. Din 1851 până în anul 1857, în sirul acestor ani, au servit sfintei biserici acești trei preoți; în 1 aprilie al acestui an, preotul Nicolae Odor a murit servind sf. biserici 26 de ani, fiind de 61 de ani.

Pe 11 ianuarie 1883 preotul Ioan Coman a murit în anul 70 al vieții și 46 al serviciului bisericesc.

Pe 13 mai 1883 am urmat eu ca capelan parohial până în 1889, an în care, la 4 ianuarie, preotul Petru Cărstocea a murit în varsta de 63 de ani servind sfintei biserici 38 de ani; tot în acest an, la 9 martie, am trecut în calitate de paroh, în înțelesul regulamentului pentru parohii; parohia aceasta s-a redus apoi la o parohie de clasa a III-a cu un singur paroh.

De la înființarea acestei comune bisericești de 117 ani, după cum se arată, s-au succedat 7 preoți, slujitorii ai sfintei biserici; după anii de serviciu și ai etății cel mai înaintat a fost Eremie Eremia.

Scoală proprie, comuna bisericească nu a avut de la început ci se folosea de case private în care învățau copiii. În anul 1858 comuna bisericească, din propria avere, și-a ridicat o școliță simplă construită din bârne, care nici pe timpul acela nu era absolut corespunzătoare pentru a fi scoală.

În anul 1880, comuna bisericească, de asemenea din propria sa avere, a cumpărat de la un proprietar de vaci o casă bine întocmită, edificată din piatră, cu 900 fl.v.a menită a o transforma în edificiu de școală.

La anul 1890/91 inspectorul regesc de școli, văzând că școală noastră confesională nu corespunde întru nimic legilor școlare, a îndrumat pe oficialul bisericesc ca pe viitor să se îngrijească de un alt edificiu școlar nou. Comuna bisericească s-a străduit după puterile proprii și cu alte ajutoare din afară, și în acest mod, cu începutul anului școlar 1891/92, s-a ridicat un edificiu nou plăcut din piatră și cărămidă spre mulțumirea generală, în locul școlii vechi, în fața sfintei biserici.

Astăzi comuna bisericească ortodoxă română greco-orientală dispune de un edificiu nou, deplin corespunzător de școală și de o casă parohială pentru viitor, de asemenea pe deplin corespunzătoare.

Mai departe ar urma să arăt numărul locuitorilor români ortodoxi și al sufletelor din această parohie, precum și al puterilor didactice din această școală din timpurile dintâi până în prezent, dar aceasta nu o voi putea face fiindcă-mi lipsesc datele.

Numărul familiilor e de 197. Numărul sufletelor: bărbați 443, femei 461, laolaltă 904; anul trecut au fost 441 bărbați, femei 470, laolaltă 911 suflete. Știu citii și scrie 115 bărbați, 61 de femei, laolaltă 176.

Elevii obligați la școala de repetiție: copii 21, copile 22, laolaltă 43. Cercetează școala: copii 3, copile 22. Numărul de 18 copii sunt duși în România.

Elevii de 6-12 ani frecventează regulat școala: copii 56, copile 60, laolaltă 116. Obligați sunt 125 copii.

Învățătorii de la școala de aici, îi voi numi în continuare după cum l-am aflat de la alții, nefiind nici o cronică sau protocol școlar. Începutul a fost în anul 1875.

Cei dintâi învățători, de când a început învățământul școlar la noi au fost: 1. George Căciulă; 2. George Odor; 3. Vasile Toma; 4. Ioan Odor; 5. Ioan Moșiu; 6. Alecse Eremie; 7. Ioan Pascu –actualul paroh din Turcheș; 8. Nicolae Muntean (Schei); 9. Sofronie; 10. Toma Brenciu și Anastasie Bârsan, învățătorul de astăzi din Turcheș (Săcele).

Cu anul 1875 septembrie 15 am intrat eu ca învățător cu decret întărit definitiv, cu salariu de 300fl.v.a și doi stânjini de lemne; adjunctului învățător Toma Brenciu, de la popor 100 fl., și de la biserică ca cantor 100 fl.v.a, total 200 fl. și lemne de încălzit.

În anul 1885 m-am retras din postul de învățător rămânând pe lângă postul de capelan parohial.

În locul meu a urmat ca învățător, cu anul școlar 1885/86 Dumitru Jarca; retrăgându-se și acesta din postul de învățător a urmat din anul 1886/87 până la anul 1889/90 Vasile Muntean care începând cu acest an s-a retras și acesta.

Astăzi sunt învățători întăriți definitiv cu decret Ioan Brenciu și Nicolae Lepedeanu cu salarii de câte 300 fl.v.a.

Salariile învățătorilor se plătesc de la popor și ce nu ajunge se acoperă din lada bisericii. Astăzi stăm mai bine și cu salariile învățătorilor; avem fond din venitul pământurilor arătură 9 jugăre, lăsate de fericitul vie memorie Eremie Eremie, pentru acoperirea salariilor învățătorilor; afară de aceea stimabilul domn Eremie Eremie, fiul decedatului de vie memorie, în tot anul dăruiește ca ajutor la salariile învățătorilor 100 fl.v.a.

Biserica noastră alt venit nu-l are, ci se sustine din crucerul poporului ce-l capătă.

În ziua S.S. Arhidiaconi: Nicanor, Prohor și Parmena; din 28 iulie 1893.

Toma Frateșiu,
Paroh la Baciu 1895

COMEMORARE

60 de ani de la trecerea la cele eterne a avocatului, doctor în drept Dumitru Cazacu, primar al comunei Satulung în anii 1940-1941

La 24 iulie, în acest an, s-au împlinit 60 de ani de la trecerea prematură în neființă a eminentului fiu al Săcelelor, avocatul dr. Dumitru Cazacu.

Născut la 6 septembrie 1886 în Satulung, în casa părintească de pe fostă stradă Belu, actualmente Bisericii Române, în familia economului de oțel Dumitru I. Cazacu și a soției sale Maria, născută Peteu, cel de al șaselea copil și singurul băiat Dumitru, s-a remarcat prin deosebitele sale calități intelectuale, devenind, o adevărată mândrie a învățătorului Aurel Popovici.

La absolvirea celor patru clase primare cu diplomă de merit, prin grija distinsului său învățător este înscris în toamna anului 1898 la liceul ortodox, actualul colegiu Andrei Șaguna. A fost în toți cei opt ani ai liceului președintele I al clasei, și cum o confirmă documentele vremii, remarcat îndeosebi pentru vocația sa pentru studiul limbilor română și latină ca și a studiului limbilor străine. Anii liceului, condus în acea vreme de eminentul prof. Dr. Virgil Onițiu, care l-a înconjurat cu simpatia și admirarea sa, au fost anii marcati de numeroase succese îndeosebi în planul studiului literaturii române și universale, răsplătite cu premii și mențiuni.

Trimis cu o bursă specială la studii la Budapesta, devine student al Universității Regale Maghiare, urmând cursurile facultății de drept și științe politice, pe care le-a absolvit în 1910; în 1911 își susține teza de doctor în drept la aceeași universitate. A fost pe tot parcursul studiilor și bursier al Fundației Emanoil Gojdu, eminentul avocat de origine aromână din Moscopole (Albania), care și-a lăsat întreaga avere Fundației ce-i poartă numele în scopul sprijinirii materiale a studenților români, deosebit de înzestrăți intelectual. Printre tinerii români care au beneficiat de acest sprijin s-au bucurat nume de un mare prestigiu în viața spirituală și științifică a României, din care amintim pe cele ale lui Octavian Goga, Victor Babeș, Dumitru Stăniloae, Traian Vuia, Aron Cotruș.

Pe tot parcursul studiilor universitare Dumitru Cazacu, a fost secretar al Asociației studenților români "Petru Maior" din Budapesta și din celelalte centre universitare ale Austro-Ungariei. După ce, în vara lui 1911, își susține teza de doctorat cu distincția "Magna cum laude", Dumitru Cazacu este admis în cursul lunii septembrie a aceluiași an în baroul avocaților din Brașov

în care își va desfășura activitatea până în 1914, când în urma izbucnirii războiului pleacă la Ploiești și apoi la București spre a evita înrolarea în armata Austro-Ungară.

Exceptional latinist și excelent vorbitor de limbă germană predă aceste limbi la liceul "Petru și Pavel" din Ploiești, timp în care își parcurge la facultatea de drept a universității din București examenele și procedurile de recunoaștere a studiilor, ca și dobândirea competenței operării cu normele legislației românești diferite de cele aflate în vigoare pe teritoriul imperiului Austro-Ungar.

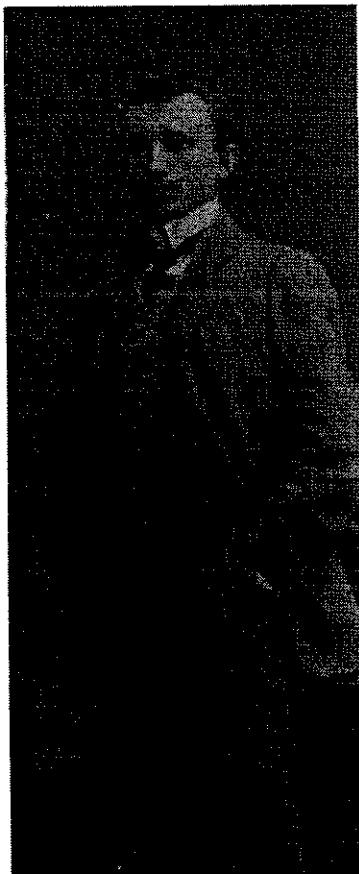
Odată cu intrarea României în război, în 1916, Tânărul avocat, acum în vîrstă de 30 de ani, se înrolează în armata Română. Excelentele sale cunoștințe de limba germană și maghiară precum și studiile sale strălucite îl recomandă pentru îndeplinirea unor misiuni în cadrul Statului Major al unităților ce au luptat pe frontul din Moldova. Ca urmare a apelului adresat de conducătorii Republicii Democratice Moldovenești constituite în decembrie 1917 pentru a domoli abuzurile elementelor anarhice ce amenințau linia Basarabiei, unități ale armatei Române și Franceze vin la Chișinău în ianuarie 1918, primite fiind cu o deosebită căldură de populația românească.

Printre ostașii Diviziei XI, comandate de generalul Broșteanu, se află, alături de alții tineri transilvăneni și avocatul Dumitru Cazacu. În acea înălțătoare atmosferă de entuziasm general devine martorul și participantul la unul dintre cele mai semnificative evenimente care au marcat istoria României moderne, revenirea conform hotărârii Sfatului Țării de la Chișinău, din 27 martie 1918, a Basarabiei la strămoșeasca ei vatră – România.

Demobilizat în luna aprilie 1918, entuziasmat de mișcarea patriotică a intelectualilor basarabeni și la apelul acestora avocatul Dumitru Cazacu decide să rămână o vreme la Chișinău pentru a da o mâna de ajutor la edificarea infrastructurilor administrative românești, cunoscută fiind dificultatea juridică a punerii de acord a reglementărilor proprii unei anumite legislații cu o nouă stare a lucrurilor.

Funcționează în calitate de notar de Stat pe lângă instanțele judecătorești din Chișinău, se căsătorește în decembrie 1918, iar realitățile Basarabiei îl conving să se stabilească definitiv pe aceste meleaguri. Argumentul

continuare în pag. urm.

continuare

decisiv care a impus această hotărâre a fost uimirea în fața compactății populației românești, aidoma aceleia din mediul rural al județelor din Vechiul Regat sau Moldova. Starea de înapoiere culturală a țărănimii basarabene, absența școlilor românești, în primul rând, nevoia stringentă a unui suport material, dar și special spiritual, îl determină să se stabilească la sfârșitul anului 1919 la Tighina, capitala unui județ cu puternică dominantă românească, minoritățile reprezentând coloniștii așezăți pe aceste meleaguri îndeosebi după 1812.

În 1923 constituie un grup de inițiativă pentru înființarea unei Societăți Culturale cu denumirea "Împăratul Traian" al cărei scop era promovarea valorilor spiritualității românești și a limbii române. Redactează și publică pe parcursul a mai bine de 10 ani ziarul "Împăratul Traian", o oglindă fidelă a frământărilor politice și sociale din Basarabia, chemând guvernele României la "stârpirea tuturor nemulțumirilor din Basarabia" ca prim pas spre îndreptarea relelor ce s-au abătut asupra-i atâtia amar de ani.

"Școlile, bisericile, intelectualii ce și-au mai păstrat afectiunea față de glia strămoșească trebuie să facă toate eforturile pentru a produce în toate direcțiunile stări superioare față de cele ce au fost în Rusia țaristă", scria Dumitru Cazacu într-unul din numeroasele sale apeluri adresate guvernelor României. (vezi "Cuvinte adevărate – relativ la

de perfecțiunea limbii vorbite de avocatul Cazacu) și pe frământările politico-sociale din Basarabia, Tighina 1925).

Cine citește scrisorile sale din acei ani, astăzi pierdute prin depozitele vechilor biblioteci, își dă seama de profundimea analizei și gândirii sale, a cunoașterii temeinice a unei realități ce ne-a îndurerat de atâtea ori. Strălucit avocat specializat în apărarea cauzelor civile, a rămas în memoria țărănilor basarabeni ca un vajnic apărător al drepturilor acestora pentru redobândirea pământurilor cotropite de veneticii împroprietăriți pe nedrept pe seama celor mulți și răpăstuiți.

A fost acest Dumitru Cazacu un om deosebit de apreciat spre învățătura cărților, pe care le-a iubit cu patimă, un om generos cu drag cheltuiitor pentru interesul general, iubit și admirat de oameni. Ca învățătorul Aurel Popovici,

dr. Virgil Onițiu, directorul cel mai prestigios al liceului ortodox-român între anii 1894-1915 (astăzi Colegiul Andrei Șaguna), fostul său mentor Alexandru Vaida Voievod, deputat al Parlamentului de la Budapesta, fost prim-ministru al României, domnii profesori universitari Victor Jinga și Gheorghe Dragoș, bunii săi prieteni, ziaristul Onisofor Ghibu și marii oameni politici basarabieni Ion Inculeț, Pan Halippa și Pantelimon Erhan, minunatii juristi Săceleni Ion Gologan, Ovidiu Popovici și atâtia alții care i-au prețuit cuvântul dar mai ales fapta și dragostea prin puterea faptei pentru tot ceea ce a însemnat pământul și spiritualitatea românească.

Primar al comunei Satulung în anii 1940 și 1941, avocatul Dumitru Cazacu a rămas în memoria contemporanilor ca un bun gospodar, devotat comunității sale în întâmpinarea nevoilor căreia a făcut tot ce i-a fost posibil în acei ani de grele încercări pentru poporul român, să-a interesat îndeaproape de buna funcționare a serviciilor comunale, de onesta administrare a impresionantei averi a domeniului public al Satulungului, de îngrijirea stării drumurilor, de buna aprovizionare a populației (în condiții de austerație și restricții, privind regimul produselor alimentare), de ajutorul nevoiașilor, văduvelor și îndeosebi a celor căzuți la datorie, ocrotindu-i deopotrivă pe români, maghiari (care erau impresionați

de perfecluinea limbii vorbite de avocatul Cazacu) și pe țiganii din Gârcin pe care i-a îndemnat spre o viață omenească, determinându-i să-și oficializeze legăturile conjugale, ajutându-i și chiar cununându-i.

A fost un deosebit sprijinitor al nevoilor materiale ale bisericilor, școlilor, care aveau prioritate absolută în programele sale, al Sanatoriului TBC de la Șanțuri, al Circumscripțiilor medicale aşa cum o făcuse până la refugiu din 1940 din Basarabia, îndeosebi din fondurile sale proprii, cu școlile și căminele culturale din comunele județului Tighina, unde poposea aproape la fiecare sfârșit de săptămână, însotit de membrii asociației "Împăratul Traian", învățători, preoți, țărani fruntași, iubitori de neam și limbă.

Cine l-a cunoscut pe acest om plin de viață, fermecător, în care s-au împletit în mod miraculos vigoarea și cloicotitoarea dragoste de viață a vlăstarului de cioban

continuare în pag. urm.

continuare

crescut în atmosferă plină de puritate a familiilor de mocani săceleni, cu dragostea și pasiunea pentru știința cărților și limbilor străine; acei care au lucrat cu el, acei care au apelat la priceperea lui în dreptatea legilor și chiar cei ce la ceas de răgaz și voie bună au închinat cu el un pahar de vin (mocanii săceleni adevărați, spunea avocatul Dumitru Cazacu, a lui "Burtucală", nu beau decât vin și numai din cel mai bun) nu l-au uitat niciodată, mai ales pentru

meșteșugul neîntrecut al povestirii, al snoavei spusă cu tâlc și al veseliei cu care bucura întreaga masă și societatea în care se află.

Dumnezeu să-l odihnească, alături de atâtea chipuri de Săceleni care prin fapta, vorba și prezența lor au conferit atâtă farmec locurilor noastre dragi!

Profesor dr. Dimitrie Cazacu

Foto1: D. Cazacu în primul an de stagiatură în Baroul Brașov, 1911 - 1912

Foto2: D. Cazacu, elev în clasa VIII la Liceul Andrei Șaguna din Brașov, 1905

**Conducerea Asociației Cultural-Sportive Izvorul și Revista Plaiuri Săcelene aduc pe această cale un ultim omagiu la trecerea în neființă a domnilor Ioan Orjan și Ștefan Costea, membri activi ai asociației și susținători de nădejde ai activității acesteia de a lungul timpului.
Dumnezeu să-i odihnească în pace!**

ELENA POPEEA – UN IMPORTANT PICTOR “UITAT”?

(Lucrare prezentată la simpozionul Izvorul-2004 în cadrul Zilelor Culturii Săcelene)

Titlul acestei sumare evocări se trage de la cartea unui critic de artă, Tudor Octavian, al cărui volum a apărut în anul trecut, 2003, la editura Noi Media Print, București. Volumul acesta o include și pe Elena Popaea. Aflăm că deși “foarte lăudată, opera sa rămâne privilegiul unui public foarte răstrâns și nu întotdeauna convins de calitatea acesteia”.

Așa se văd lucrurile în 2003 și probabil așa stau. În ceea ce mă privește aș dori să atrag atenția, dată fiind această sărbătoare săceleană – asupra altui unghi de privire.

Elena Popaea s-a născut la 15/27 aprilie 1879 la Brașov.

Se trecuse mijlocul veacului nouăsprezece, revoluțiile lăsaseră în urmă schimbări violente și puteri latente. Dar mult mai multe conștiințe pregătite. Principatele Române se uniseră. Ardealul, zice Barițiu (Părți alese din istoria Transilvaniei pe două sute de ani în urmă, vol. III, Sibiu, 1891, p.494): “Lipsit prin legile statului la dreptul individualității naționale politice, el s-a retras sub scutul libertăților europene, care apăra pe indivizi de asuprirea despotismului; retras la altarele bisericilor sale, conștiința sa națională în loc de a se întuneca și a se tâmpă, mai vârtos s-a deșteptat și afirmat față cu Europa luminată în măsura precum mulți dintre noi nu am fi crezut niciodată”.

Nu e locul pentru a detalia aici aserțiunea cunoscutului cărturar, el însuși luptător pe aceste fronturi.

Dar este necesar cred, să punem în legătură cu viața și opera Elenei Popaea.

Am spus că s-a născut în 1879. Era într-o din acele familii a căror existență spirituală se desfășura sub emblema de conștiință națională, propensiune spre cunoaștere, cultură și, mai ales, militantism- emblemă întrinsec imprimată de nevoie neamului și spiritul veacului. Dacă ne mărginim numai la Țara Bârsei doar, putem așeza familia Popaea în rânduri “nobiliare” de același superior rang spiritual: Mureșenii, Pușcarii, Moroianu, Ciureu, Nicolau, Tirca, Lapedatu, Roșculeț, Verzea, Popovici și multe altele. Ele, aceste familii, au dat generații de preoți, învățători, profesori, cărturari, ziariști, editori, avocați... Toți aceștia și următorii din ei au iradiat prin cuvânt și faptă exemplare comunitățile în care trăiau.

Să ne întoarcem la familia Popaea. În “Chipuri din Săcele”, George Moroianu își amintește astfel despre ascendenții Elenei Popaea (citez fragmentar): “Radu și Victor Popaea- preoți la biserică Sfintei Adormiri din Satulung... din Țară, unde făcea agricultură întinsă... Oprea-Octavian Popaea și Alexe Popaea, de la Brașov Ioan Popaea, inimoul nostru dascăl de la școlile lui Șaguna, iar de la Sibiu și mai târziu de la Caransebeș venea Nicolae Popaea... ani îndelungați Vicar General al Mitropoliei Ardebului, mâna dreaptă a Mitropolitului Andrei Șaguna... mai târziu episcop al Caransebeșului și membru al

continuare in pag. urm.

** IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM **

continuare

Academiei Române".

Elena Popaea a fost fiica lui Ioan Popaea și a Mariei Popaea, născută Ciurcu. Într-o familie în care tatăl redacta revista "Școala și familia", scria lucrări pedagogice, milita pe fronturile "Astrei"- educația viitoarei pictorițe a fost conformă cu spiritul vremii, dar mai ales ea a avut parte, între ai săi, de o deplină înțelegere a talentului și aspirațiilor proprii și de sprijin în atingerea lor.

Elena Popaea urmează la Leipzig cursurile unei școli superioare de fete și, tot acolo, paralel cu studiile de filologie modernă, își continuă preocupările legate de arte, descoperindu-și adevărata vocație; de acum încolo o va urma neabătut.

La lectii de pictură, mai întâi la München și Berlin, apoi la Paris. La München, sub îndrumarea unor eminenți pedagogi, capătă o temeinică stăpânire a meșteșugului artistic. La Paris, lucrând cu pictorul Lucien Simon, capătă experiențe noi. Presa pariziană, la primele sale confruntări cu publicul, îi consacră aprecieri favorabile. Dar, în 1905, participă la Expoziția Națională de la Sibiu, iar în 1908 la Salonul de toamnă de la Paris; în 1909 expune la Roma unde obține o medalie de aur. În 1910, 1911, 1914 expune în București la "Tinerimea Artistică". Se întoarce iarăși acasă. Mereu acasă: 1915, 1916, 1919; în 1920- expoziție personală la București.

Au fost anii primului război mondial.

Elena Popaea trăiește în refugiu în Moldova. Suferă. Își pierde mama. Se întoarce în Franța. Pictează în Bretania: procesiuni religioase, marea, așezări de pescari, portrete de femei bretone. O vreme se află sub fascinația pictorului Andre Lhote, în Montparnasse. Dar se întoarce.

În 1921, la "Primul Salon de artă ardeleană" din Cluj, va fi privită drept "una din cele mai marcante personalități" (Coriolan Petreanu).

De-acum țara este întregită. Expune la Craiova în 1923, dar și la Paris, în 1925, unde este premiată; în același an, la Sinaia, în 1926 la București, la Paris și la Cluj. În 1927, la Londra și în același an, la București. După expoziția personală din 1928 de la Paris, criticul Henri Focillon îi consacră rânduri deosebit de elogioase în revista prestigioasă "Beaux-Arts".

Este foarte important să spunem că în toți acești ani, venind și revenind în țară, cea care a fost numită de un critic (Viorica Andreeșu, în Studii și cercetări de istoria artei, I, 1968)- "pictorița călătoare", concepea și realiza icoane pentru biserică unită din Hațeg, de asemenei portretele lui Simeon Balint, erou național, și Ioan Lapedatu- ultimele pentru sala festivă a Gimnaziului român din Brașov.

Elena Popaea pictează fără obosire în anii următori.

Temele predilecție acum sunt spațiile văzute în călătoriile sale. Dar transpar mereu luminile natale. Între "Scene olandeze" se înscriv "Vederi din Bran" (localitate în care îi plăcea să revină). "Târg în Ardeal" sau "Bisericiuță din Câmpulung" sunt tablouri care atestă paleta spirituală a conformă cu spiritul vremii, dar mai ales ea a avut parte, pictoriței ardeleni. Expune mereu la Paris, Haga, Amsterdam, Varșovia, Bruxelles (1928-1934). Tot în 1934- expoziție personală la sala Dalles în București și tot acolo în 1938 și 1940.

Este deja foarte cunoscută. În 1938 surprinsese prin expunerea unui mare număr de icoane prin care, conform unei monografii, "încerca o experiență nouă în evoluția sa... fiind rezultatul felului în care înțelege să se apropie de valorile

tradiționale ale artei populare transilvănene, de particularitățile coloristice și de expresie ale icoanelor pe sticlă". (Maria Dumitrescu, Elena Popaea, Buc., Meridiane, 1969, p.15).

Pictează și expune în continuare: 1939- Praga, Cluj și București; 1940- București și, în același an, la 19 iunie începează din viață, lăsând, din păcate, multe proiecte neîmplinite. Între acestea și pe acela de a executa iconostasul bisericii Sf. Nicolae din Schei, proiect pentru care se pregătise la Atena prin studii speciale de iconografie bizantină.

Să ne întoarcem aici și acum. Elena Popaea s-a născut dintr-o generație pe care n-o mai putem trăi și imita. Cred însă că acest

fel de familii iradiante nu s-a pierdut. Iar pentru cei tineri, ce se vor încumeta să fie pictori, Elena Popaea, cu darul ei suprem de a lumina interior orice formă, de a dezvăluia cu acuratețe de dantelă claritatea intrinsecă obiectelor, poate fi un drum de admirare și instruire. Din păcate, Muzeul de Artă Brașov posedă doar cinci lucrări ale pictoriței. Cele mai multe opere ale sale se află în muzeele Național de Artă București și Bruckental Sibiu.

În ziarul "Timpul" din 8 dec. 1940, Miron Radu Paraschivescu consacră Elenei Popaea o elogioasă cronică din care preluăm ca o concluzie o parte din citatul ales de Maria Dumitrescu în monografia amintită: "Ceva stăruie colțuros și abrupt în pictura sa... Ceva de efort indelung și elaborat care amintește într-una de linia sobră și trainică pe care s-a mișcat gândirea Transilvaniei. Se face astfel că sub sprinteneala liniilor și sub jocul văpselei, pictorul trădează o moștenire care purcede și se adună în el din țărâna și cerul plumburiu al acestui scump pământ".

Împlinind un destin artistic aparte și neîngropând talantul dăruit de generațiile de dinaintea sa, Elena Popaea, cel puțin pentru această parte de țară, rămâne un pictor ce nu poate fi uitat.

Elena Taflan (foto)

UN OM APROPIAT DE SĂCELE: Colonel (r.) Gheorghe Pășescu

Cu ocazia desfășurării simpozionului "Personalități, evenimente și continuitate în viața spirituală la Săcele", care a reprezentat unul dintre momentele de vârf al manifestării "Zilele Culturii Săcelene", organizate din inițiativa Asociației Cultural – Sportive "Izvorul", cei prezenți au avut ocazia să primească vizita unui om de o nobiletă sufletească ieșită din comun, atașat valorilor spirituale săcelene. Prezența domniei sale a putut fi remarcată și la simpozionul organizat de "Izvorul" în anul 2003, prilej cu care a transmis săcelenilor un mesaj de suflăt foarte apreciat.

Domnul colonel (r.) Gheorghe Pășescu, căci despre dânsul este vorba, s-a născut undeva, în București, cu aproape șapte decenii în urmă, pentru ca apoi, vâltoarele vieții să-l aducă pe plaiurile brașovene pe care le-a îndrăgit și cărora le-a închinat câteva dintre lucrările sale.

Una dintre acestea poartă sugestivul nume "Biografii încătușate brașovene", apărută la editura "Pastel" din Brașov și care se constituie într-un pios omagiu adus mișcării de rezistență anticomunistă brașovene și reprezintă o contribuție istoriografică, publicistică și de popularizare a personalităților, faptelor și jertelor celor implicați în rezistență românilor și în reprimarea exercitată de autoritățile totalitarismului. Cartea constituie un catalog al suferinței, în ordine alfabetică, a celor ale căror suflete au fost încătușate, toți provenind din Țara Bârsei și Țara Făgărașului, inclusiv din orașul de sub poalele Tâmpelor. În carte se evidențiază un emoționant omagiu închinat Monumentului dedicat foștilor detinuți politici din Brașov și din zonele adiacente.

Deși, la prima vedere, cartea are un conținut eterogen, vorbind despre personalități diferite din punct de vedere al pregătirii profesionale, al gradului de instruire, la o privire atentă poti observa un element comun al tuturor "personajelor" acestei evocări cutremurătoare: dragostea de țară și neam, nesupunerea în fața totalitarismului, a politiciei bunului plac și a dictatului.

Surprinzător pentru generațiile mai tinere care citesc rândurile revistei "Plaiuri Săcelene" poate fi numărul mare de săceleni care au luptat și au suferit prigoane inimaginabile, doar pentru că nu s-au supus "valului roșu". Sunt pomeniți: fiul de mocani săceleni Ionel Despan, Ioan Ioanid, avocatul Constantin Grideanu, profesorul universitar Gheorghe Dragoș, Gheorghe V. Nicolae Gologan, secretar al Camerei de Comerț Brașov și fost primar al Brașovului (1941-1944), profesorul universitar Victor Jinga care a petrecut în închisori peste 10 ani, academicianul Alexandru Lapedatu, condamnat la vîrstă de 75 ani și întemnițat la Sighet, unde și-a și găsit

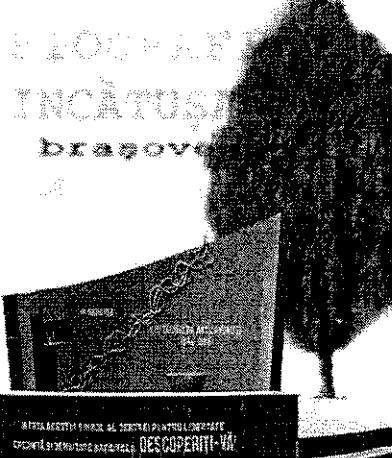
sfârșitul, poetul și dramaturgul Darie Magheru.

Ar fi greu, aproape imposibil să enumerez în această prezentare numele tuturor eroilor-martiri cuprinse în această lucrare. Așa cum spunea în prefată prof. Nicolae Vlad: "Numai un om care iubește oamenii din toată ființa sa este capabil să scrie despre ei cu delicatețea și acuratețea unui bijutier. Dacă un slujitor a lui Hypocrat ar face o investigație profesională, ar descoperi că Gheorghe Pășescu a suferit toată viața de până acum de

GHEORGHE PĂȘESCU

BIOGRAFII ÎNCĂTUȘATE

brașovene

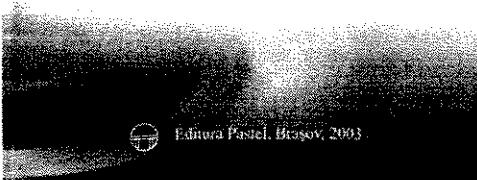

Editorial Pastel, Brașov, 2003

GHEORGHE PĂȘESCU

Gânduri,
Rânduri
și Portrete
în versuri

Editorial Pastel, Brașov, 2003

continuare în pag. urm.

continuare

o "boală incurabilă": prea multă iubire de oameni!".

Tot în anul 2003, domnul colonel (r.) Gheorghe Pășescu a avut bucuria să vadă apărută la aceeași editură "Pastel", o altă lucrare intitulată "Gânduri, Rânduri și Portrete în versuri" dedicată "tuturor prietenilor și camarazilor de ieri, de azi și dintotdeauna". Iată care sunt concluziile omului de litere brașovean prof. Ion Topolog Popescu în prefața cărții: "Fără îndoială, colonelul Gheorghe Pășescu e un poet-oștean, pe linia cea mai bună a scriitorilor militari, de la Vasile Cărlova la D. Nenițescu... Sub haina ostășească bate o inimă de iubitor de țară, vibrând în fața marilor ei fapte, a marilor ei bărbați, eroi și căturari sau simpli țărani... Lor, celor ce

nu și-au precupețit viața pentru apărarea patriei, dar și celor ce și-au închinat întreaga viață semenilor lor, idealurilor naționale și culturale, colonel (r.) Gheorghe Pășescu le încchină sincer și cald Rânduri și Gânduri, la face Portretele, cu sentimentul că niciodată nu va fi prea mult dacă vom rosti mereu cuvinte de laudă pentru cei buni, drepti, neînfricați, măreți prin sufletul și faptele lor".

Încheiem aceste rânduri dedicate unui om care iubește oamenii, unui om apropiat de sufletul și simțirea săceleană cu mesajul pe care domnul colonel (r.) Gheorghe Pășescu l-a transmis tuturor urmășilor vechilor mocani din Săcele la simpozionul "Izvorul - 2004" din luna mai a acestui an.

Horia Bârsan

POEM, SĂCELENIOR

Pe locuri de legendă, la poalele de munte
Ce străjuiește-n veacuri frumoasele SĂCELE,
Istoria-și apleacă adânc semeața-i frunte
Și poartă între file trecutul scris de ele.

Cândva au fost totuna - o vatră precreștină
În care Dacii liberi își frământau oțelul,
Trăind o viață-n pace, curată și senină,
Și mii de ani păstrându-și obârșia și felul.

Târziu, din patru sate, - mici aşezări în salbă,
Din Baciu și Cernatu, din Turcheș, Satulung,
S-a-nfiripat această cetate sfântă, dalbă,
Pe ale cărei creste doar vulturii ajung.

Și-a fost un vultur DRAGOS, un JINGA, MOROIANU
Martiri ca LAPEDATU, episcopi ca POPEEA,
Poeti precum SORICU, MAGHERU, NICOLEANU,
Și mulți care-n SĂCELE înscris-au epopeea ...

Azi, pe aceste Plaiuri de visuri și de glorie,
Noi generații, mândre de-ai lor înaintași,
Scru pagină de aur a unei noi istorii,
Și urcă alte creste cu-același falnici pași.

Iar între cei din față - ostași fără hodină, -
Care trăiesc cu-același cutremur odiseea,
Sunt cei ce poartă-n suflet o aură creștină:
Despărțământul ASTRA al "FRATILOR POPEEA".

Și braț la braț cu "Frații", sunt toți de la "IZVOR UL"
Surata de cultură, de sport și propășire -
Împart cu dănicie nădejdea și fiorul
Înaltelor dorințe - izvor de fericire.

Vouă, colegi de-o soartă, colegii mei de gânduri,
De fapte petrecute, ori alte viitoare,
Vă scriu poemu-acesta, vă-nchin aceste rânduri
Acum când e "Florarul" și-i zi de sărbătoare.

Vă deie Domnul Pace, putere și Credință!
Purtați cu cinste fala străbunilor mocani!
Pășiți fără sfială, - cu gând de biruință,
De-a pururi fiți pe creste de vulturi.

LA MULTI ANI !

Cu dragoste,
Gheorghe PĂȘESCU
Despărțământul Central ASTRA - Brașov

PELERIN LA SFÂNTUL MUNTE ATHOS (I)

Sunt locuri în lume cărora, atunci când le rostești numele, sufletul tresăltă de emoție sfântă. Este tulburătoare experiența pe care o ai atunci când calcii pe urmele Mântuitorului făcând pelerinaj prin Betleem, Nazaret sau Ierusalim. Te simți copleșit atunci când vizitezi biserică Sfântă Sofia din Constantinopol. Dar nici un loc din lume nu-ți poate oferi liniștea și pacea duhovnicească pe care o găsești în **SFÂNTUL MUNTE ATHOS**.

Loc ales, Grădină a Maicii Domnului, martor milenar și moștenitor direct al strălucitei culturii bizantine, Sfântul Munte Athos este tezaurul cel mai de preț al Sfintei Ortodoxii, tăria, lauda și mândria ei. Legenda spune că Născătoarea de Dumnezeu, însorită de Sf. Apostol și Evanghelist Luca, ar fi plecat spre insula Cipru, pentru a-l vizita pe Sf. Lazăr. Surprinsă de o furtună, corabia a fost împinsă pe țărmurile Athosului, în dreptul locului unde astăzi străjuiește lavra Ivironului. Încântată de frumusețea sălbatică a locului, Maica Domnului s-ar fi rugat de Fiul ei să-i dăruiască acest munte, iar un glas din ceruri i-ar fi răspuns pe dată: "Fie aceasta grădina ta și loc de nevoie pentru cei ce caută mântuirea". Fecioara a rămas ocrotitoarea locului, pe care-l păzește până azi cu dragostea ei de Maică.

Sfântul Munte Athos este o republică monastică autonomă în cadrul Greciei, având capitala la Careia, iar portul de acces, Daphne. În acest loc bate inima creștinismului ortodox și a vieții ascetice, de peste un mileniu iar conform tradiției nici o femeie nu are voie să ajungă. Dar în Athos nu numai femeile sunt excluse, ci și animalele de parte femeiască (cu excepția pisicilor). Tradiția Sfântului Munte a fost respectată până și de invadatorii turci, care au stăpânit Grecia vreme de 500 de ani, după căderea Imperiului Bizantin.

Athosul este o peninsula situată la Marea Egee, în partea nordică a Greciei. Lungă de aprox. 60 km. și lată de aprox. 12 km, ea este dominată de o culme muntoasă ce se termină cu impunătorul vârf al Athosului, înalt de 2030 metri.

Datorită așezării geografice a Athosului, de izolare și climat aspru, monahismul a găsit aici, încă din secolul al IV-lea, loc prielnic, dăinuind neîntrerupt până în zilele noastre.

Sub formă sihăstrească de la început și până în secolul al X-lea, când cuviosul Atanasie Trapezuntul, stabilindu-se pe Athos, la anul 963, a întemeiat prima mănăstire chinovială athonită: Marea Lavră.

Timp de cinci secole monahismul atonit s-a dezvoltat în mici sihăstrii, primele așezări monahale fiind considerate Vatopedu și Xeropotamu.

Celelalte mănăstiri au fost întemeiate după modelul Lavrei până în sec. XIV. Perioada de înflorire a monahismului de aici a fost între anii 963 și 1453, când Athosul se afla sub directa supraveghere și întreținere a împăraților bizantini.

După modelul Lavrei, rând pe rând, iau ființă pe Athos alte mănăstiri chinoviale, în care vin și se închinoviază doritorii de viață pustinească din toate țările ortodoxe. În decursul timpului, numărul acestor mănăstiri a crescut mult, pentru a se stabiliiza la numărul de 20, așa cum este astăzi. După proveniența majoritară a monahilor din ele, 17 dintre aceste mănăstiri sunt grecești, una sârbească, una rusească și una bulgărească.

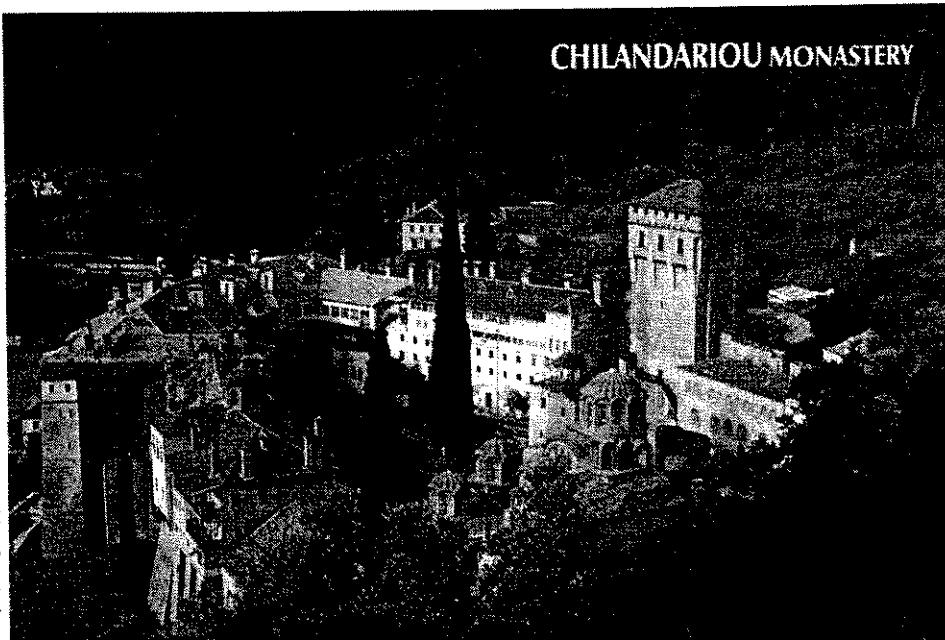
Întrег teritoriul

peninsulei athonite este împărțit între cele 20 de mănăstiri istorice. Alături de acestea ființează o serie de schituri și chilii care sunt sub ascultarea mănăstirii pe al cărei teren se află amplasate.

Noi români, care am făcut cele mai multe donații în Athos, nu avem o mănăstire a noastră, ci doar două schituri: Prodromu și Lacu, primul sub ascultarea Marii Lavre, iar cel de-al doilea ținând de Mănăstirea Sf. Pavel.

Voievozii români au făcut numeroase danii mănăstirilor din Sf. Munte, iar pe unele le-au rectificat. Contribuția aparte a românilor (atestată de câteva mii de documente) este subliniată de toți istoricii avizați ai Athosului. Istorici aghioriți precum Gherasim Smirnakis, Kosma Vlahos, Hristofor Ktena sau Kiril Lavriotul sunt unaniți în a recunoaște că "fără ajutorul dat de voievozii munteni și moldoveni în decursul veacurilor, unele mănăstiri ar fi încetat demult să mai existe sau să-și continue viața lor de obște".

Muntele Athos se conduce după un Regulament Monastic elaborat de Comunitatea celor 20 de stareți continuare in pag. urm.

continuare

(conducerea supremă numită Chinotita) și recunoscut de Patriarhia Ecumenică și de guvernul de la Atena. Alegerea membrilor Chinotitei (legislativului) și a Epistasei (executivului) se face în Mănăstirea Protaton din capitala Sfântului Munte – Careia. Din partea guvernului grec este numit un guvernator recunoscut de Chinotita.

Toate mănăstirile din Sfântul Munte sunt cu viață de obște. Aproape toate slujbele au loc în liniștea nopții. Astfel, spre seară, după vecernie, urmează masa, apoi slujba paveccerniei. Pe la ora 2 dimineața, începe utrenia, cu ceasurile și Sf. Liturghie. În fiecare zi, după Sf. Liturghie urmează masa, apoi fiecare se întreaptă spre ascultarea sa, în timp ce vizitatorii pornesc spre altă mănăstire. Monahul nu se roagă numai dimineața și seara, sau numai de 7 ori în zi, ci, după cuvântul Sf. Apostol Pavel, neîncetat: **“Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă”**.

În Sfântul Munte nu se mânâncă deloc carne, ci numai pește și fructe de mare.

Pe Muntele Athos se păstrează opere și creații de artă de mare valoare și în multe cazuri, de valoare inapreciabilă. Coduri manuscrise cu importante însemnări și subiecte despre tradițiile creștinești din viața agricolă, lucruri de mână, icoane bisericești, din ceramică, decorează într-un mod unic mănăstirile impunătoare de pe Athos.

Printre însemnatele tezaure din Sfântul Munte se află ***BRÂUL SFÂNT AL MAICII DOMNULUI***, aflat în mănăstirea Vatopedu. *Fragmentul din Brâul Maicii Domnului care se află la această sfântă mănăstire a fost scos o singură dată din Grecia și adus în Țara Românească, în anul 1813, pentru a izbăvi pe români de molimaciumei*. Numeroase, însă, sunt minunile săvârșite de către Brâul Maicii Domnului, acesta având deosebitul dar de a vindeca femeile care nu pot avea copii și bolile grave, îndeosebi cancerul, prin purtarea unor “cordelute”, mici panglici de material alb, păstrate trei zile pe racla Cinstiitului Brâu, și purtate apoi în jurul mijlocului de cei credincioși. Acest Brâu este împletit din păr de cămilă de însăși Maica Domnului. Ea a purtat acest brâu și când purta în pântecele său pe Dumnezeu Cel necuprins. Racla de argint în care se află Cinstiitul Brâu al Maicii Domnului a fost realizată în secolul al XVIII-lea în Țara Românească.

Icoane făcătoare de minuni din Sfântul Munte Athos

Cea mai prețioasă icoană din Sfântul Munte Athos este **“Axion Estin”**, în fața căreia a cântat Sfântul Arhanghel Gavriil Axionul: “Cuvine-se cu adevărat...”. Icoana se află în altarul Mănăstirii Protaton, din capitala Sfântului Munte – Careia.

A doua icoană miraculoasă este **“Portărița”**, fiind cea mai renumită icoană din toate țările ortodoxe, care a venit singură pe mare în sec. VIII, de la Constantinopol. Maica Domnului “Portărița” are o rană uscată la bărbie, făcută de lovitura unui pirat. O creștină văduvă a aruncat-o în

mare de frică să n-o ia iconoclaștii și să o profaneze. Icoana a venit singură pe valuri, până la țărm, lângă Iviru. Din ea se ridică o lumină ca de foc. Mulți călugări au încercat să scoată, dar icoana îi ardea. Gavrili pustnicul care locuia mai sus de mănăstire, a reușit să o scoată. Icoana nu stă în biserică cum să ar crede, ci într-un paraclis. Spun părinții că ori de câte ori a fost dusă în biserică, dimineața au găsit-o iarăși la poartă, semn că ea păzește mănăstirea.

O minune a “Portăriței” a fost vindecarea fetei țarului rus Alexei Mihailovici, în 1651. Bolnavei i s-a arătat în vis Împărateasa lumii, făgăduindu-i că-o va vindeca deplin, dacă tatăl ei va aduce icoana din Mănăstirea Iviron – Athos. Aceasta a cerut icoana prin mijlocirea Patriarhiei din Constantinopol. Monahii iviriți au pictat altă icoană, identică întru totul cu cea originală, și au dus-o la Moscova. În vreme ce Patriarhul Rusiei Nikon, cu clerul, poporul și țarul făceau icoanei întărimire sărbătorescă, printesa bolnavă a sărit din pat complet însănătoșită.

Se spune că, aproape de sfârșitul lumii, va pleca Icoana Preasfintei Fecioare din nou pe apă, precum a venit și atunci, călugării vor avea binecuvântarea să plece fiecare unde va voi, căci se va lua acoperământul Maicii Domnului de pe Sfântul Munte. Prorociile spun că, atunci când vor intra femeile în Sfântul Munte, va pleca și icoana.

La Mănăstirea Marea Lavră se află Icoana miraculoasă – **Cucuzelița**, înaintea căreia a cântat Sf. Ioan Cucuzel, marele continuare în pag. urm.

continuare

protopsalt al mănăstirii Lavra, din sec. al XII-lea. Într-o noapte în timpul privegherii, cuviosul Ioan Cucuzel a auzit din Icoană glasul Maicăi Domnului zicându-i: "Cântă-mi și mă laudă, Ioane, că nici Eu nu te voi lăsa!".

La Mănăstirea Vatopedu se află Icoana Maicăi Domnului – *Înjunghiata*, din sec.XIII. Icoana a fost lovită în obraz cu un cuțit, de paracliser, și din obrazul Maicăi Domnului a curs sânge. Tot la Mănăstirea Vatopedu mai sunt și alte Icoane miraculoase ale Maicăi Domnului și anume:

- *Pantanassa (Atotimpărăteasa)* pictată în secolul al XVII-lea – icoană care are deosebitul dar de a tămaudui pe cei care suferă de *boala cancerului*.

- *Citorita* – din sec.IX, care a apărăt mănăstirea de pirați. În timpul invaziei mănăstirii de către pirați, ea a fost ascunsă sub Sfântul Altar, într-o fântână cu o lumânare aprinsă, de către un diacon, care a fost luat în robie. După 70 de ani, când diaconul s-a întors din robie, icoana a fost găsită stând vertical pe apă și cu lumânarea aprinsă. Icoana se află în altarul mănăstirii.

- *Izvorătoarea de ulei* – este altă icoană miraculoasă a Maicăi Domnului, care a înmulțit undelemnul, în timp de secetă.

- *Mângăietoarea sau Izbăvitoarea de barbari* – este Icoana miraculoasă a Maicăi Domnului, care a izbăvit mănăstirea de năvălirea agarenilor.

- *Antifonitria (Împotriva Glăsuitoarei)* - este Icoana miraculoasă a Maicăi Domnului, care a oprit în sec.IV pe împărăteasa Plachidia, fiica împăratului bizantin Teodosie, ca să intre în Muntele Athos zicându-i: "Până aici! Întoarce-te înapoi! Eu sunt aici împărăteasa Muntelui! De ce ai venit ca să faci smintea fiilor mei?".

- *Pirovolitisa (Împușcata)* – în anul 1822, un grup de soldați turci au ajuns la mănăstire. Unul dintre ei care era mai mândru, fiind nepotul Pașei, a scos pistolul și a tras în icoana de deasupra porții, făcând o gaură în mâna dreaptă a Preasfintei Fecioare. Dar îndată l-a ajuns pedeapsa lui Dumnezeu, spânzurându-se de un măslin aflat în fața mănăstirii.

În Mănăstirea Vatopedu se găsește printre alte sfinte moaște și capul Sfântului Ioan Gură de Aur, având urechea stângă întreagă.

La Mănăstirea Hilandar, se află o icoană vestită a Maicăi Domnului: "*Trihierusa*" (*Maica Domnului cu trei mâini*),

pictată de Sfântul Ioan Damaschin.

La Mănăstirea Filoteu, se află Icoana Maicăi Domnului "*Glicofilusa*" (*Dulcea sărutare*).

La Mănăstirea Dochiaru, se află Icoana Maicăi Domnului "*Gorgoepicusa*" (*Grăbnic ajutătoare*).

La Mănăstirea Xenofont, se află Icoana Maicăi Domnului "*Hodighitria*", (*Îndrumătoarea*).

La Mănăstirea Pantocrator, se află Icoana Maicăi Domnului făcătoare de minuni numită "*Gherontissa*" (*Starea*). Icoana o înfățișează pe Maica Domnului în întregime și este îmbrăcată în argint.

La Mănăstirea Simonopetra se află o icoană a Maicăi Domnului făcătoare de minuni despre care se spune că a venit singură de la Mănăstirea Vatopedu. Printre însemnatele tezaure ale mănăstirii se află *o mâna a Sfintei Maria Magdalena, care e tot timpul caldă și despre care se spune că este mâna cu care l-a atins pe Mântuitorul Hristos după Înviere*.

La Schitul românesc Prodromu, se află Icoana Maicăi Domnului "*Prodromita*", care s-a pictat prin minune dumnezească la Iași, în anul 1863.

La Schitul românesc Lacu, se află icoana Maicăi Domnului "*Lacuschitiotisa*", fiind pictată după modelui icoanei "Prodromita".

La Mănăstirea Zografu, se află Icoana miraculoasă a Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, nefăcută de mâna omenească.

La Mănăstirea Sfântul Pavel, se află Icoana Maicăi Domnului "*Mirovlitisa*" (*Izvorătoarea de mir*). În această mănăstire se păstrează *darurile care au fost aduse de Magi la Nașterea Mântuitorului Hristos*: aur, smirnă și tămâie. Ele au fost aduse la mănăstire de împărăteasa Maro, fiica regelui Serbiei, Brancovici.

La Mănăstirea Stavronichita, se află icoana în mozaic a Sfântului Ierarh Nicolae, din sec.VIII.

La Mănăstirea Dionisiu, se află Icoana Maicăi Domnului "Acatist", care a fost pictată de Sfântul Evanghelist Luca.

Darurile dumnezeiești le primim prin Maica Domnului și prin Sfânta Icoană Făcătoare de Minuni, pe măsura credinței, a smereniei și a jertfirii noastre pentru măntuirea aproapelui.

Nicușor Sebastian Muscă

Bibliografie: Brâul Maicăi Domnului, Icoane făcătoare de minuni de la Mănăstirea Vatopedu, Editura Panaghia, 2001

-continuare în numărul viitor -

- Icoana Maicăi Domnului Lacuschitiotisa -

VIAȚA PE VERTICALĂ

Existență și creație

“...Apreciez un om, o gândire, o operă - după autenticitatea lor, adică după gradul de apropiere de coincidență existențială = creație”

Mircea Eliade

Credem că orice studiu asupra creației lui Darie Magheru (pe numele său adevărat - Aurel S. Moldoveanu) se cuvine să aibă în vedere un detaliu grăitor: Darie și-a închinat talentul și truda, de-a lungul întregii sale existențe nu recunoașterii imediate, ci căutării cuvântului care să-l individualizeze și să-l reprezinte ca artist. A scris din vocație, nu din ambiția gloriei. Nu a avut obsesia triumfului. Și-a asumat harul artistic fără să manifeste pretenții de recompensă, adică s-a dăruit chemării sale.

“A publicat mai mult prin strădania unor excelentă editori, slujitori devotați ai poeziei românești: Mihai Gafita, Elis Bușneag, Mircea Ciobanu, Nelu Oancea, Nicolae Ioana (...) de aceea, pe măsură ce talentul pecetelui um destin, existența poetului se depărta tot mai mult de festivitățile unde are loc împărțirea cununilor de lauri”, nota într-un articol “In memoriam” - poetul Nicolae Stoe.

După cum mărturisește Olga Lascu, sora lui Magheru, atunci când prozatorul, dramaturgul și poetul și-au găsit identitatea (odată cu redactarea romanului “nemuritorul în solitudine și durerea”, a poemului tragic “pygmalion”, a poemelor din ciclul “caii de la ioan”), Darie a spus

“Acum pot să mor liniștit”, deși nu se afla în fața unei opere deja publicate, ci în fața unor manuscrise. Adept al principiului “multum in parvo”, Darie Magheru a respins criteriul cantitatii alegând valoarea și singularitatea.

În casa din Turcheș (astăzi Casa memorială Darie Magheru, la nr.39 pe strada care poartă numele scriitorului), bunica maternă, Paraschiva Dudu, îl răsfăța pe nepotul preferat cu prăjuri și acadele, dar și cu povești și legende legate de familie, pe care acesta le ascultă fermecat. Bunăoară, despre bunicul din partea mamei afă că “în lungile drumuri ale transumanței, până în Dobrogea și mai departe, până în câmpia Bugeagului, ar fi găsit o căldărușe plină cu monede de aur. Legenda avea și un adao: la numai treizeci de ani, bunicul își sfârșise zilele într-o pădure de lângă Săcele, unde pregătea lemne pentru gospodărie. Adormise, se povestea, într-o poiană în iarba căreia dansaseră ielele - imaginarele fecioara nefaste din mitologia românească”. Tot aici, Darie descoperă plăcerea lecturii și a studiului temeinic.

Împătimit de lectură, Magheru nu se îndreaptă, totuși, spre filologie. Alege teatrul, absolvind în 1950 Secția de Dramă-Comedie a Institutului “Matei Millo” din Iași la casa profesorului Dăncinescu. În timpul studenției publică poezie, activând la cenaclul literar din localitate alături de G. Lesnea, M. Codreanu, N. Tătonir și alții. Anul 1950 nu este numai anul finalizării studiilor universitare ci și acela al “completării” lor cu o experiență dură de “Gulag românesc” ca detinut politic în închisoarea de la Suceava. Experiența trăită nu rămâne fără urmări în planul creației: scrie “răvaș din sucedava”... dar, și prima parte a romanului “nemuritorul în solitudine și durerea” – o reverberație mai târzie a secenței existențiale amintite și, implicit, mai filtrată. Diferența reflectării momentului detenției - întâi în versuri, apoi în proză - corespunde într-o oarecare măsură diferenței dintre percepție și apercepție.

Traseul existențial al lui Darie Magheru nu se rezumă doar la studii, patosul scrișorului și opoziție politică. În viața lui sunt și iubiri trăite cu ardoare, consumate în mari dezamăgiri.

Dincolo de toate, mai important rămâne faptul că Darie Magheru n-a aderat la acesta - zisele valori noi, nici ca om, nici ca artist. Cei care l-au cunoscut personal, indiferent de natura relației

(cordială sau tensionată), îi recunosc unanim consecvența între starea de libertate, verticalitatea... Darie Magheru vine să exemplifice, prin existența și creația lui, principiul nietzschean “tot ce nu mă ucide mă face mai puternic” (tot ce nu mă ucide, ca om, mă face mai puternic ca artist/creator)...

Dar Magheru nu a fost numai poet și prozator “Darie a creat un teatru istoric complet, din păcate puțin jucat, puțin cunoscut. Piese ca “forum traianii”, “nicola ursu din albac”, “tragicul domn ion al cămilelor”, “tatăl meu pătrașcu cel bun”, “suavul vlad” au zăcut multă vreme în manuscris. Lumina tiparului ca și luminile scenei nu s-au abătut asupra lor decât parțial și sporadic... Excepțiile receptării tin de Brașov, unde câteva din personajele magheriene au fost puse în scenă, apoi de Cluj - prin Teohar Mihadaș.

Darie Magheru a trăit intens, crezând neclintit că, pe lângă cele trei regnuri științific recunoscute, există și “un al patrulea - visul”. A trăit cum însuși spune: “potrivind alături viață și moarte”, confruntându-se cu tot felul de limite și refuzându-le. A scris, mai cu seamă, dovedind tenacitatea și inverșunarea celui ce își recunoaște și își asumă harul. A știut să sufere, să fie mozaicul propriilor dureri, pe care le-a rânduit, cumva cu duioșie, ca pe niște “pietricele”, într-o altă ordine, într-un alt cosmos, acela al operei, conștient fiind că ... întreg mozaicul, privit de undeva din afară, avea complet altă semnificație - decât a fiecărei pietricele, luate în parte.

“Nu era, la Darie Magheru, o fugă spre originalitate cu orice preț; chinul interior, dramele care rod ființa profundă, spinul din carne - ca la Sf. Paul sau Kierkegaard - nu sunt originalitate. Acestea fac deja originalitatea și autenticitatea insului, precum la cei trimiși să vestească. Vestitoare e și poezia. În lumea ei, Darie Magheru a fost - în linia marilor noștri creatori - un trimis.

Traseul pământeans al lui Darie Magheru s-a încheiat după 60 de ani, în ziua în care începuse: 25 octombrie, destinul însuși părând să respecte o conștiință ce s-a identificat, simbolic, atât în viață cât și în creație, cercului. Cauza morții lui rămâne incertă ... Biografia lui Darie Magheru este, în mare parte, aceea a “nemuritorului în solitudine” o biografie în care durerea devine călăuză spre un sens al existenței ... Or, Darie Magheru a intrat pe scena vieții cu o devastatoare disponibilitate de a trăi dărindu-se ...

“A dăruि fără încetare, dar și fără a se putea bucura cu adevărat. Marile bucurii ori vin la timp, ori vin degeaba. Ca și iuburile. În viața lui, ele - bucuriile - n-au venit la timp” (Adrian Hamzea). A fost, însă, și acesta un risc asumat. O spune chiar poetul, în “autobiografie”: “și de te-am vrut cu setea ce-n lujer îscă muguri, /dând buzna de pe creangă și sfredelind înaltul,/ azi vinul cărnii tale plinit în trup ca-n struguri/ l-o bea, în fapt de seară, cu buze arse, altul”. Dar poetul mai știe ceva: “ci, moartea din loess, prin muguri iar moare” (“lugubra bunăvestire”). Loessul, da, se supune morții, o conține în sine, dar mugurii anunță viul, în permanentă lui izbucnire. Actul creator este un fel de a călca mereu “cu moartea pre moarte” întru miracolul vieții/invierii ...

Mihaela Malea Stroe

fragmente din teza de doctorat “Darie Magheru - Trasee tragicice, de la Sisif la Pygmalion” (carte apărută în editura “Arania” și distinsă cu premiul “Arania” pentru cercetare științifică în 2002)

O PROVOCARE ADRESATĂ INTELECTUALILOR SĂCELENI

Într-un număr precedent al "Plaiurilor săcelene" (nr 38 din 2003, pag 15) am pomenit numele venerabilului preot Ghe. Naghi de prin partile Banatului, care își trăiește viața, undeva în America. Este un neobosit cercetător al istoriei Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania, efort în contextul căruia s-a apropiat și studiază aspecte din viața și strădaniile episcopului de Caransebeș N. Popeea din perioada 1889-1908, acesta de baștină fiind fiu al Săcelor noastre, din Satulung.

Urmare a unei întâmplări fericite, parintele Ghe. Naghi s-a întâlnit, acolo în America cu revista "Plaiuri Săcelene" și prin corespondență, s-a născut între noi, colaboratorii de aici ai revistei și domnia sa o punte trainică de conlucrare pe care o dorim cât mai rodnică și mai îndelungată. Am făcut până în prezent schimburi de texte, idei, etc, privitoare la teme de interes reciproc. Într-o scrisoare din care vom cita, ne mulțumeste "pentru materialele trimise în legătura cu episcopul N. Popeea". "Imi vor folosi - spune parintele Naghi - și sursa va fi menționată cu respectarea strictă a uzanțelor academice"..... "Am cugetat mulți ani la o monografie asupra Episcopului"..... zice domnia sa, cu gândul la tenacele ierarh Popeea. "Însă cu tot efortul am convingerea că nu am reușit să intru în miezul vietii acestui **ilustru bărbat al națiunii**, cel care a fost Nicolae Popeea. De aceea caut din nou, cu sfială, **așa cum se cuvine să te apropie de un titan, să descifrez ceva**. Cu eforturi, cu speranță de la Dumnezeu poate reușesc. Am în vedere totul. În primul rând **cercetările de arhivă, presa timpului și eventual arhiva de familie**. În această ultimă parte mă gândesc la contribuția d-voastră care poate fi **determinantă**". Acest apel din final de scrisoare, am presupus ca se adresează tuturor săcelenilor, cu deosebire acelora care se mai consideră urmași testamentari ai celor Șapte Sate de odinioară și deopotrivă, celor care sosiți aici de pe alte meleaguri prin destin, au devenit săceleni. Insistăm aici asupra săcelenilor care dispun ori cunoști izvoare de informare despre familia preotului Popeea din Satulung, să le comunice revistei "Plaiuri Săcelene" pentru a fi valorificate din perspectiva științifică.

Până în prezent i-am trimis onorabilului preot câteva informații de care am dispus și o s-o facem și în continuare. Vom publica cu interes și plăcere descrierile sale. De asemenea, vom fi receptivi la semnalele și invățăminte desprinse din ofertele domniei sale încărcate de experiență și din înțelepciune, considerându-le de folos celor care îndraznesc să facă cercetare științifică.

De pildă, ne impresionează tenacitatea de care să dovedă în urmărirea unor țeluri,meticulozitatea pentru cunoașterea și respectarea regulilor de căutare și tratare

academică a subiectelor, exprimarea concisă și cu rigoare pentru evidențierea izvoarelor de informare și a. Am dorit ca esențialitățile mai sus sintetizate despre distinsul colaborator al "Plaiurilor" noastre să se constituie într-o provocare și un model de urmat pentru săcelenii care simt și doresc să se încumete a se alătura celor care cercetează și dezvăluie prin publicare pagini scrise ori alte forme de exprimare despre trecutul istoric al acestor locuri. Evident cu scopul de a folosi în prezent și în viitor valorile din tradițiile oferite de trecut.

Facem astfel de propunerii săcelenilor întrucât, chiar în vara acestui an 2004, am întâlnit semne despre oameni destoinici din țară care știu și îndrăznesc să fructifice, în condiții de azi, înțelepciune din doctrinele social-creștinești ale unor personalități de valoare săceleni cum a fost marele prelat N. Popeea. În populara revistă "AS" nr. 261 din iunie 2004, pag 3, un inimios profesor, Ion Pârvu din satul Măru, jud Caraș-Severin arată cum a fost inspirat de opera episcopului Popeea pentru a schimba din temelii viața școlii și a satului amintit, prin apostolatul său de adevărat educator modern al timpului nostru. Am dorit și sugerăm acest aspect-ca școlile din Săcele, pe căi accesibile, să cunoască și să împărtășească aspecte din practica acestui profesor și director de școală.

Afirmând cele referitoare la practica educativă, dorim să punem în evidență un obicei păgubos de interpretare și folosire aici la Săcele, în actul de cultura locală, a **tradițiilor** și în general a valorilor perene moștenite de la străbuni.

Mulți dintre noi, săcelenii de azi, păsim aproape zilnic pe Aleea Popeea, ne-am botezat despărțământul Astra din Săcele cu emblematica denumire de "Frații Popeea". În cimitirul bisericii Sfânta Adormire din Satulung sunt morminte străjuite de impresionante monumente funerare care adăpostesc sub glia Săcelor urme pământești ale unora din familia mai sus pomenită. Căță oare dintre săcelenii de azi pășesc cu conștiință și fapte de viață autentică pe urmele gândite, propovăduite și promovate de către reprezentanți ai familiei Popeea și ale altor cărturari de recunoscută valoare din trecut dar și de azi. Referindu-ne la cei de azi, oferim drept pildă gânduri precum sunt acelea întâlnite în volumul de eseuri recent apărut în librării, intitulat "**Jenantele adevăruri**", rod al eforturilor talentatului prof. univ. Dimitrie Cazacu.

Reflecțiile desprinse din tradiții și exprimate mai sus, nu sunt altceva decât crâmpee din atitudinea fermă pe care ar trebui să o manifestăm față de "**filonul cel mai de preț**" al trecutului acestor locuri, acela care așteaptă să fie scos la lumină, curătat de zgură, ordonat și pus în valoare de către acei care îi vor aprecia cum se

continuare in pag. urm.

OPINII * OPINII * OPINII

continuare

cuvine prețul. Generațiile de intelectuali din prima jumătate de municipiu. Recentele manifestări, ocasonate în acest secolului de curând apus (1900-1950), au dat startul în an 2004 de "Zilele Culturii Săcelene" ne-au demonstrat acest efort și au obținut multe succese, parte din ele cu prisosință faptul ca localitatea dispune de condiții oglindite în revistele locale "Viața Săceleană", "Plaiuri complexe și adesea suficiente care, concentrate și Săcelene" (seria veche, acumă și nouă) și în multe alte concertate metodic, cu deosebire de către un management studii scrise despre aceste meleaguri, demne de studiat și cultural profesionist pot conduce la performanțe de calitate. valorificat pentru perfecționarea stării sociale de azi și de Drept doavadă în acest sens este suficient să amintim aici viitor a municipiului Săcele. Îndrăzneala lor a fost fracturată felul în care a fost întâmpinată și rezolvată la intervenția și apoi de acea "istorie" încă nescrisă de după 1940, apoi demersurile Asociației "Izvorul" problema editării acoperită de zgura "roșie" a dictaturilor care s-au abătut excelentului volum "Monumente din Săcele", lucrare inițiată, asupra Tării. Un grup de entuziaști din Asociația "Izvorul", muncită și propusă de arhitectul Ghe. Median. S-a dovedit pasionați colaboratori la "Plaiuri Săcelene" de după 1990 încă o dată cum **faptele de cultură valoroase sunt** au reluat, încercând să continue firul demersurilor celor **sprijinate și încurajate de către portstdindardul** de la izvoarele "Izvorului", cu convingerea că cei de azi economiei săcelene S.C. ELECTROPRECIZIA S.A., trebuie să ducă mai departe și stafteta predecesorilor. reprezentată de către echipa managerială în frunte cu d-l Intelectualii de azi și cei care vor veni, fiind acumă mult președinte director gen. ing. Claudiu Rosculeț. Dar și alte mai numeroși ca număr decât cei dinaintea celui de-al instituții și întreprideri din Săcele, Brașov, etc, și-au doilea flagel mondial, dispun de condiții tehnice de studiu și de exprimare superioară celor din acel timp. În plus, faptele de cultură valoroase de aici. Sunt însă nesesare acestora li se adaugă acumă generoasa sansă de a-și eforturi de organizare și coordonare care să le asigure manifesta misiunea istorică pentru a deveni vrednici succesul.

continuatori ai marilor cărturari săceleni G. Moroianu, V.

Jinga, Gh. Dragos, I.U. Soricu, V. Tudoran, Gh. Șerbu,

Pledoaria înmănunchiată aici vizează nelimitate deschideri pentru îmbogățirea și dezvoltarea calitativă a culturii săcelene. Ea este îndreptată cu precădere spre

Firesc ar fi, în condițiile de azi ale orașului nostru ca Municipiul Săcele să întrunească o pleiadă pronunțată de intelectuali localnici dormici până la înverșunare "să spulbere colbul de pe trecutul istoric de valori ale acestor plaiuri" și pe cai specifice să cultive oamenii de aici în spiritul și practica civică cu fiori de viață și prosperitate care au însuflat și dominat cândva populația

aspectele formativ-educative. Acuma, la început de an bisericesc și de an școlar (1 și respectiv 15 septembrie) îndrăznim a face apel către intelectualii din instituțiile Biserică și Școală, propunându-le să participe prin munca lor astfel încât să fie înainte mergători eforturilor pentru prosperitatea culturii săcelene.

de pe aceste locuri, atât de frumos oglindite în anumite capitole din cunoscuta carte "Chipuri din Săcele" a săceleeanului nepieritor ca spirit G. Moroianu. Sperăm ca vor ieși la iveală și se vor manifesta cu mai multă vigoare astfel de intelectuali, dintre cei care slujesc azi în școli și biserici, în alte instituții și întreprinderi locale. Se vor ridica apoi inevitabil din rândul multor tineri săceleni care se pregătesc azi în școli de prestigiu din țară și de peste hotare, abordare și interpretare a fenomenelor și proceselor sociale locale.

Asociația cultural-sportivă "Izvorul" își poate asuma și o va face în limitele sale statutare să contribuie la realizarea unor obiective culturale, prin sprijinirea concretă a celor care se angajează să participe, prin oferte de calitate, sperăm, va dispune de o strategie și tactici subordonate sistemtic, pentru ca, în orice condiții, să conducă la realizarea unor țeluri vizând neabătut emanciparea localității. Pentru că "puterea locală" dintotdeauna va fi judecată și apreciată după criteriul principal al atitudinii și investițiilor materiale și spirituale, pentru bunăstarea oamenilor. Un astfel de gând ne îndeamnă să propunem Consiliului și

Convinși fiind că istoria municipiului Săcele este deosebit de încărcată, cu zone și probleme puțin explorate problemele managementului vieții cultural – artistice și și multe neabordate științific, o istorie a Săcelelor, o sportive, fie de sinteză și globalizare pe municipiu ori de monografie exhaustivă ori monografii parțiale pe domenii de activitate, instituții, etc, sunt cu ardoare așteptate. Sunt așteptate, de asemenea, **activități și manifestări cultural-artistice și sportive** de calitate, pe măsura posibilităților și a pretențiilor populației din localitatea noastră cu grad

Primariei locale să nu negligeze ori să subaprecieze practică curentă, cu accent pe folosirea căt mai eficientă a tuturor factorilor și agentilor care sunt ori pot fi angajați în sistemul activităților socio – culturale în complexitatea și varietatea acestuia.

Prof. Andronic Moldovan

ȘI SĂCELENII S-AU ÎNCHINAT MARELUI ȘTEFAN Cu ASTRA, în pelerinaj la Iași și Putna

“Cuvintele din dulce grai
Rostite-n limba noastră sfântă
Îmi fac din patrie un rai
În limba gliei care cântă”
(Legământul lui Eminescu)

Anul 2004 va aminti posteritatea de un eveniment epocal pe care românii de pretutindeni l-au celebrat cu adâncă sfîrșenie și firească cumințenie a firii. Este vorba de împlinirea unei jumătăți de mileniu de la trecerea la Domnul a marelui voievod Ștefan cel Mare și Sfânt.

La 500 de ani, spiritul lui Ștefan al Moldovei ne-a chemat la Putna, Ierusalimul românilor.

Vineri, 18 iunie. O zi frumoasă de vară cu deschideri îndrăznețe și îmbietoare spre zări răsăritene și de nord, la îndemnul și inițiativa unor oameni care cinstesc și apără icoana ctitorilor de neam și aduc recunoștință părinților spirituali care ne-au fixat definitiv identitatea în spațiul latinității orientale. Eminescu și Ștefan sunt nume săpate în granitul conștiinței perene a românilor dar și veșnicia sălăjului noastre pe aceste meleaguri ondulate, apărate prin grai și sabie, prin cruce și vatră unul din trandafiri (de la Moldova!) și celălalt din garoafe neîngunchiată.

La inițiativa Asociației ASTRA, Despărțământul “Frații Popeea” din Săcele a răspuns prezent la chemarea de suflet prin care românii din țară și din jur și au trimis solii la Putna în ajunul comemorării de la 2 iulie a.c. Ca orice creștin adevărat și așezat, fiecare dintre participanții la pelerinaj s-a pregătit sufletește înainte de drum. Am sfîrșit steagul

ASTREI săcările, în prezența tuturor aștristilor noștri și tricolorul. Delegația săcărilelor a fost alcătuită din vreo 30 de persoane de diferite vîrste și variate profesii. De la mai tinerii compoziții ai formației corale “ANASTASIS”, târgul Ieșilor”, adică în fața Palatului Culturii. Suntem condusă de dl. Antonio Aroneasa, la dl dr. Gabriel Plooreanu decanul de vîrstă al grupului. S-a remarcat, apoi, prezența toate zările. Ce rotundă ne e patria! Au loc îmbrățișări. Ne plină de laudă și har a P.C. preot Mircea Leb de la Biserica Sf. Adormire, a familiei Mariana și Alexandru Bogeianu, a

distinselor doamne Gabriela Schiopu și Adriana Vlad, a

“Mă simt de patrie legat
Sunt țărâna ei din temelie
Lumina mea de pe pământ
Și steaua mea de veșnicie”
(Legământul lui Ștefan)

au adus-o dl. Gheorghe Jerău (purtătorul steagului despărțământului “Frații Popeea”) și d-na Lorica Udrescu ambii înveșmântați în elegantele și nobilele costume mocănești originale, autentice certificate și dovezi ale personalității inconfundabile ce vor dovedi mereu generațiilor existența generatoare de frumos și autentică

civilizație a vechilor oieri de la

Săcele și ei, cândva, ctitori de limbă unită și de țară unitară. Plecarea noastră pe itinerare moldave n-ar fi fost posibilă fără concursul și sprijinul cordial al conducerii S.C.

“Electroprecizia” S.A. care ne-a asigurat transportul în acest adevărat “periplu” care a măsurat în numai două zile, nu mai puțin de 1200 Km. Alese și recunăscotoare

săpate în granitul conștiinței perene a românilor dar și mulțumiri din partea tuturor participanților. Primul popas îl facem la Olnești. Comandăm două aranjamente florale, apărate prin grai și sabie, prin cruce și vatră unul din trandafiri (de la Moldova!) și celălalt din garoafe roșii. Doamnele de la “Floraria Centrală” sunt amabile și degajă un aer recomfortant, aproape occidental. Ne bucură faptul.

După Roman, la propunerea mea,

vizităm conacul lui Vasile

Alecsandri de la Mircești. Totul e

încântător.

Părintele Leb e plăcut impresionat de acustica formidabilă a Mausoleului unde-și doarme somnul de veci “acei rege al

poeziei veșnic Tânăr și ferice...” De, părinte, construcția

boierească, nu-i muncă voluntară, ce mai!

Pe la prânzul cel mare ajungem la Iași. Coborâm acolo unde Sceptrul Voievodal sfîrșește și străjuiește “dulceemoționați cu toții. Ne dăm aici întâlnire cu românii din

decoanul de vîrstă al grupului. S-a remarcat, apoi, prezența toate zările. Ce rotundă ne e patria! Au loc îmbrățișări. Ne plină de laudă și har a P.C. preot Mircea Leb de la Biserica

oferim daruri. Prinim reviste și insigne, diplome.

Oferim în schimb Albumul “Săcele 2002” al d-lui Median. Ne impresionează multimea costumelor altor persoane amabile care ne-au însoțit. O notă aparte națională, coloritul excepțional și tăria vântului care dă

continuare

măreție momentului sărbătoresc. Bărbații din corul maramureșenilor de la Șomcuta Mare în străile lor impunătoare, haiducii de pe Valea Timocului și perechea mocanilor săcăleni confiscă, fără drept de apel, luarea aminte și atenția celor prezenți. Gazdele ieșene celebrează împreună cu noi – Ediția a-X-a (jubiliară) a Denilor Eminesciene (fericită coincidență).

Sunt de față Despărțământele ASTRA din Serbia și Muntenegru, Ansamblul "Doina" din Uzdin, apoi Despărțământele ASTRA din Basarabia; "Valul lui Traian"- Căușeni, "Onisfor Ghibu"- Chișinău, "Ion Sârbu"- Criuleni pe Nistru, "Pan Halippa"- Edineț, "M Eminescu" – Strășeni, "Iulia Hașdeu"- Cahul etc. Apoi, ocrotindu-le părintește cu privirea și alăturându-se lor asemenea unor frați buni, sunt prezente Despărțământele ASTRA din România: Arad, Bacău, Baia-Mare, Blaj, Botoșani, Brașov, București, Brad, Cluj, Dej, Făget, Năsăud, Orăștie, Săcele, Șomcuta Mare, Timișoara, Tg. Lăpuș, etc.

Foarte mult tineret, copii în special, animă și cuceresc inimile ieșenilor: "Mugurașul din Brânzeni (R. Moldova)", "Ciobănașul" din Bacău, "Fetele de la Căpâlna" din Blaj, corul bărbătesc de la Sâncel (Alba), "Someșul" din Beclean. Participă peste 500 de oaspeți.

Se rostesc la baza statuii ecvestre a marelui voievod Ștefan, scurte alocuțiuni din partea unor reprezentanți ai ASTREI. Apoi, pornim într-un impresionant și amplu cortegiu al vârstelor și culorilor identității populare românești, spre Biblioteca Centrală, M. Eminescu.

E mult soare la Iași dar bate un vânt zdravăn și tonifiant, cu vreo 50-60 km la oră.

E frumos, e înălțător. Steagurile fălfăie magnific bucurându-ne privirea și mânăindune sufletul. Lumea aflată pe bulevardul Lăpușneanu ne admiră din priviri, unii ne filmează, alții, discret, ne aplaudă. Depunem coroana de trandafiri "oneștenii" la baza statuii Luceafărului. Vântul se întețește. Ne fotografiem cu gazdele, apoi asistăm la o parte din spectacolul electrizant "Dor de neam și țară" care are loc, în preajmă, pe Esplanada Voievozilor.

Se face seară și noi călătorim. Ne oprim, pentru un scurt popas, la celebrul "Hanu Ancuței" pentru a ospăta în cu totul alte condiții decât o făceau eroii lui Sadoveanu pe timpuri. Înnoptăm la Sf. Mănăstire de la Gura Humorului. Natura din nordul Moldovei este un dar în plus făcut de Dumnezeu românilor. Bucovina zimbrilor și

obcinelor "de paradis" deține o diplomă "de excelență" în cadrul peisajului de la noi. Te îmbată și nu-ți mai poți reveni.

A doua zi gonim spre Putna - Mecca românilor. Din nou emoțiile pun stăpânire pe noi. A câtă oară?! Cel mai marcat pare a fi dl. Dr. Plooreanu, care a activat aici, cu vreo câteva decenii în urmă, punând bazele unui sanatoriu, care astăzi îi mai păstrează încă amintirea benefică.

Participăm, precipitat, la punctul final al călătoriei noastre, pelerinajul. Pătrundem "triumfal" în curtea Sf. Mănăstiri. Corul maramureșenilor, prefațează solemn un moment de caldă și înaltă trăire românească.

În curtea mănăstirii răsună apoi, asemenea unor salve de biruință a spiritului, acordurile Imnului Național "Deșteaptă-te române" și cele ale Imnului ASTREI. Un sobor de preoți, în frunte cu săcăleanul Mircea Leb, celebrează slujba de pomenire, atât afară cât și în incinta Sfântului Lăcaș. Mi s-a părut a fi acolo, o voce și o prezență de neconfundat.

Așezăm garoafele roșii întru pomenirea martirilor neamului.

Fiecare, cucernic, ne aplecăm cu recunoștință și cu adâncă sfială, ne închinăm la Sfântul Mormânt al celui mai viteaz și mai înțelept dintre sănții românilor – STEFAN CEL MARE, despre care istoricul Constantiu C. Giurescu arată că: "Domnia lui Ștefan cel Mare, de aproape o jumătate de veac, este cel mai frumos timp din istoria Moldovei.

Niciodată țara n-a fost mai întinsă, mai bogată și mai respectată, niciodată fama domnului ei n-a străbătat atât de departe, deopotrivă în apusul creștin ca și în răsăritul musulman; niciodată nu s-au ridicat atâtea lăcașuri – civile și bisericești și într-o formă atât de desăvârșită..."

Și, completăm noi acum, după ce obosiți dar plini de mulțumire ne-am întors cu bine acasă, că niciodată n-avem dreptul să uităm acest pelerinaj la Putna, care a avut darul să ne împrospăteze sentimentele moștenite și să ne blagoslovească mândria de a fi locuitori ai acestor unitare și uimitoare plăiuri care, din când în când, se reînoiesc și cântă acea neuitată partitură a demnității în mijlocul altor neamuri cu care îi e hărăsit să trăiască în pace și bună înțelegere neamul nostru, al românilor.

**Prof. Liviu Dârjan
Președintele Despărțământului
ASTRA "Frații Popeea" SĂCELE**

Foto1,2,3: Delegația săcăleană la Iași și Putna

ASTRA SĂCELEANĂ ÎL COMEMOREAZĂ PE PĂRINTELE ROMANULUI ROMÂNESC MODERN

Anul acesta, la începutul lui septembrie, s-au împlinit 60 de ani de la trecerea în neființă a marelui nostru romancier, Liviu Rebreanu. Născut în vatra de cultură a Ardealului, a cunoscut deplina afirmare odată cu sosirea în București, unde și-a publicat cele mai importante opere, culminând cu romanul "Ion", capodopera inspirată din dragostea, dusă până la cote greu de închipuit, a țărănuilui român pentru pământ.

Consecvent menirii sale de a semnala cele mai importante evenimente din viața culturală a românilor de pretutindeni și de a se implica în evocarea acestora, despărțământul ASTRA – "Frații Popeea" din Săcele, a organizat, împreună cu postul local de televiziune RAV-TV, o dezbatere pe tema operei și vieții marelui romancier. Au participat d-nul profesor Liviu Dărjan, președintele despărțământului și d-nul doctor Gabriel Plooreanu, care, în adolescență, a avut șansa să cunoască direct familia și personalitatea lui Liviu Rebreanu.

În calendarul de activități pentru acest an, astriștii săceleni și-au propus să completeze manifestările dedicate comemorării lui Rebreanu cu o deplasare a unui grup de liceeni în zona Năsăudului, la Maieru și Prislop, pe urmele marelui romancier.

Redacția "Plaiuri Săcelene"

BIBLIOTECĂ MUNICIPALĂ SĂCELE – DONAȚIE DE CARTE

Biblioteca este locul unde se deschid toate șansele pentru a afla, a cerceta, a ști și se adresează celor ce aspiră să fie mai buni, pentru că aici se împlinește acel drept al omului- accesul la informație.

Primul sediu al bibliotecii a fost la sala "6 Martie" din Cernatu, în anul 1970 s-a mutat în Strada Mihai Eminescu nr.2, iar din 1993 funcționează în Bulevardul George Moroianu nr. 110.

Colecțiile bibliotecii însumează 48586 documente în limba română, maghiară, engleză și franceză. Acestea sunt așezate în ordine sistematico-alfabetică, cu acces liber la raft, un element decisiv în suscitarea curiozității utilizatorului pentru informare, dându-i astfel posibilitatea de a se putea folosi singur de documentele necesare studiului individual. În bibliotecă pot fi consultate lucrări de referință, dicționare, enciclopedii, atlase și diferite publicații la care avem abonamente ("Adevărul", "Bună Ziua Brașov", "Gazeta de Transilvania", "Formula AS", "Magazin Istorico", "Tribuna Învățământului", "Monitorul Oficial").

Personalitățile culturii săcelene sunt prezente în bibliotecă prin cărțile autorilor: Victor Jinga, Alexandru Lapedatu, George Moroianu, Zajzoni Rab Istvan. Despre orașul nostru avem volumul "Istoria bisericilor ortodoxe române din Săcele Brașov", vol.1 de Ștefan Casapu.

Vrem să-i anunțăm pe cititorii noștri că, în ultimele zile, fondul nostru de carte s-a îmbogățit cu două noi lucrări: "Monumente-Săcele 2002" de arh. Dan Median și "Publicistica la Săcele" de prof. Liviu Dărjan, lucrări de referință pentru viața culturală săceleană. Mulțumim pe această cale domnului Președinte Director General, inginer Claudiu Roșculeț și societății Electroprecizia S.A. care au donat câte 20 de exemplare din aceste lucrări bibliotecii noastre, făcându-le astfel accesibile unui

număr cât mai mare de săceleni.

De serviciile noastre beneficiază peste 2100 utilizatori activi. O analiză statistică arată că cei mai mulți sunt elevi și studenți- peste 60%. Deși școlile au la rândul lor biblioteci, capacitatea superioară a Bibliotecii Municipale sporește gradul de atractivitate, o mai completă satisfacere a necesităților de cultură.

Pentru informarea cititorilor, biblioteca dispune de un sistem de catalogage ținut la zi: catalog alfabetic pe nume de autori, titluri de romane, catalog sistematic după sistemul OZU, catalog topografic.

Tinând cont de rolul de modelatori ai deprinderilor de lectură, s-a urmărit permanent inițierea utilizatorilor în tainele catalogului sistematic și alfabetic. Astfel ei vor găsi mai repede informația căutată, iar bibliotecarele îi vor putea servi cu promptitudine.

S-a început procesul de introducere a bazei de date pe calculator, ceea ce va permite automatizarea împrumutului pentru cititori și o servire rapidă a acestora.

Obiectivele noastre sunt:

- eficiența lecturii;
- completarea fondului de carte;
- colaborarea cu cadrele didactice în vederea stabilirii bibliografiei școlare;
- activitatea de popularizare a cărții.

Chiar dacă Consiliul local oferă sprijin substanțial, fonduri bănești și materiale pentru modernizarea bibliotecii, așteptăm și alte sponsorizări pentru îmbogățirea colecțiilor, pentru completarea calculatorului cu o imprimantă, un xerox și îmbunătățirea sistemului de încălzire al bibliotecii.

Așteptăm cât mai mulți săceleni să treacă pragul nostru după următorul program: de luni până vineri, de la ora 9 la 17³⁰.

**Bendrofan Antoneta și Pandelaș Eva
Biblioteca Municipală Săcele**

** Sport ** Sport ** Sport ** Sport ** Sport **

FOTBAL DIVIZIA B

INTERVIU CU DANIEL BONA- ANTRENORUL F.C. PRECIZIA SĂCELE

Rep: D-le Bona , care sunt noutățile din lotul echipei?

D.B. – Am început campionatul cu efectivul diminuat, datorită plecării câtorva jucători în ultimul moment.Cristi Coteanu se află în Finlanda , Ion Nicusor în Spania, Radu Turdean și Florin Harap s-au transferat la F.C.Ghimbav, Laurențiu Sima și Dorohoniceanu Petre la Unirea Tărlungeni, iar după scandalul cu Poiana Câmpina am renunțat la Florin Petruș, care actualmente joacă la Înfrățirea Hărman.

Rep.: Care sunt achizițiile?

D.B. – Am reușit ca până în etapa a III-a să întărim lotul cu Alexandru Cozma de la Callatis Mangalia, jucător cu experiență, în vîrstă de 30 ani, pentru postul de vîrf de atac; Marin Mauță de la Pandurii Tg Jiu, 30 ani, fundaș central; Kajcsaracz Attila de la F.C. Predeal, în vîrstă de 23 ani, mijlocaș ofensiv; Vasile Elca de la Altay Constanța, 30 ani, fundaș central; Arotărитеi Ioan de la F.C. Predeal, 27 ani ca portar și Mircea Minescu de la F.C. Ghimbav, 31 ani, ca fundaș lateral. De asemenea l-am promovat, din pepiniera proprie, pe Andrei Moldovan în vîrstă de 19 ani.

Rep. : Cum a fost debutul în actuala ediție de campionat ?

D.B. – Nefericit. F.C. Ghimbav – Precizia Săcele 3-0(1-0). Echipa a jucat fără nici o achiziție, prestația fiind nesatisfăcătoare, de nerecunoscut. A fost cel mai slab meci în deplasare de când sunt antrenor la Precizia

Rep. – A urmat jocul cu Callatis Mangalia

D.B. – Precizia Săcele- Callatis Mangalia 2-2 (1-1). Pentru mine a fost un joc mulțumitor, însă terminat la egalitate datorită unor greșeli personale. Am condus de 2 ori și n-am reușit să menținem rezultatul.

Rep.- După perioada de acomodare, a început să apară soarele și pe strada noastră.

D.B.- In etapa a III-a ne-am deplasat la Bucuresti, unde am jucat cu Politehnica Timișoara, câștigând cu 2-0 .Toată echipa s-a comportat foarte bine. Am luat 3

puncte mari, afară, într-un moment în care aveam nevoie, revenind și în clasamentul adevărului. Aceste puncte vor conta, cu siguranță, în viitor. Au debutat fericit Măuță și Elca, echipa începând să se închege. Cu atât este mai prețioasă această victorie având în vedere că la ora jocului Politehnica Timișoara era neînvinsă, neprimind nici un gol în campionat.

Rep. – Cum a fost în etapa a IV-a ?

D.B. - A fost cel mai bun joc al echipei și mă bucur că l-am facut împotriva unei echipe candidată la promovare. Precizia – F.C. Vaslui 2-1(1-0). Nivelul acestui

joc a fost peste cel obișnuit în divizia B, prin prestația sa echipa arătând că se poate ridica la nivelul cerut.

Rep. – A urmat deplasarea la Gloria Buzău în etapa a V-a

D.B. – Da. Jocul s-a terminat la egalitate 0-0. Am făcut un joc foarte bun pe fază de apărare și cu puțină atenție în unele momente, puteam să ne întoarcem cu toate cele 3 puncte. Pot să amintesc ocazia lui Vlad,

din ultimul minut de joc, singur cu portarul.

Mă bucur că după ce am plecat cu 0-3 în prima etapă, la Ghimbav, echipa a înregistrat o serie de 4 jocuri fără să cunoască înfrângerea. Consider că la ora aceasta s-a constituit un grup care împreună cu conducerea tehnică și conducerea societății Electroprecizia, putem să ne îndeplinim obiectivul și anul acesta.

Rep. – Ce urmează ?

D.B. – Ne așteaptă un meci extrem de greu, cu Midia Năvodari, care în acest moment, surprinzător, este liderul clasamentului. și în viitor ne vor vizita, acasă, în acest tur de campionat, toate echipele fruntașe ale seriei (Ceahlăul, Brăila, Botoșaniul). De aceea trebuie să rămânem la fel de modești și cu picioarele pe pământ , să ținem cu dinții de acest +2 în clasamentul adevărului și să tratăm fiecare meci cu maximă seriozitate.

Rep. – D-le Bona, vă urăm succes, iubitorii fotbalului din Săcele așteptând de la echipa Precizia Săcele evoluții din ce în ce mai bune, și o clasare fruntașă în clasament.

A consemnat Lucian Zangor

N.R. Interviul a fost luat înaintea disputării partidei dintre Precizia Săcele și Midia Năvodari, meci câștigat de echipa săceleană cu scorul de 2-1.

TABEL NOMINAL

cu membrii cotizați ai Asociației culturale sportive "Izvorul" - trim. III 2004

1	Munteanu Gheorghe	500.000	70	Ene Adrian	50.000	140	Cioroianu Aurelia	30.000	210	Georgescu Ioan	25.000
2	Costea Dumitru	300.000	71	Ene Gheorghe	50.000	141	Ciulu Mircea Valentin	30.000	211	Ghiu Petre	25.000
3	Filipescu Dan	250.000	72	Filip Mihai	50.000	142	Clinciu Sorin	30.000	212	Ghinescu Horia	25.000
4	Roșculeț Claudiu	250.000	73	Florescu Gheorghe	50.000	143	Dima Marcel	30.000	213	Gologan Ion	25.000
5	Zavarache Constantin	250.000	74	Girceag Viorel	50.000	144	Dincă Constantin	30.000	214	Gomolea Dumitru Jr.	25.000
6	Mărăulescu Radu	200.000	75	Gomolea Dumitru	50.000	145	Donciu Ciprian	30.000	215	Guță Stefan	25.000
7	Săcelean Adrian	200.000	76	Imre Gabor	50.000	146	Erdely Csilla	30.000	216	Hausler Anca	25.000
8	Bârbat Claudiu	150.000	77	Ioncoș Tibi	50.000	147	Filipescu Gheorghe	30.000	217	Iacob Ciprian	25.000
9	Cârsteaua Șerban	150.000	78	Ionel Adrian	50.000	148	Filipescu Octavian	30.000	218	Ioniș Stefan	25.000
10	Ionas Andrei	150.000	79	Jinga Victor	50.000	149	Ghia Roxana	30.000	219	Ivan Adrian	25.000
11	Ivan Gheorghe	150.000	80	Lăcătuș Mariana	50.000	150	Ghișoiu Dorin	30.000	220	Ivan Daniel	25.000
12	Lungu Constantin	150.000	81	Manea Constantin	50.000	151	Ghiuță Benone	30.000	221	Jinga Romulus	25.000
13	Simon Robert	150.000	82	Matepiuc Daniela	50.000	152	Gologan Dan	30.000	222	Lață Viorel	25.000
14	Vereș Mihai	150.000	83	Mija Adrian	50.000	153	Jerău Gheorghe	30.000	223	Lăzăre Costel	25.000
15	Pană Aurel (Belgia)	140.000	84	Mitreanu Anna	50.000	154	Kapu Elisabeta	30.000	224	Lăzărescu Elena	25.000
16	Tudose Aurel	125.000	85	Mitreanu Gheorghe	50.000	155	Kristaly Edit	30.000	225	Leb Mircea	25.000
17	Ardeleanu Stelian	100.000	86	Molnar Cornel	50.000	156	Metea Suzana	30.000	226	Lupu Nicolae	25.000
18	Bodeanu Gheorghe	100.000	87	Moraru Florin	50.000	157	Munteanu Dan	30.000	227	Mazăre Traian	25.000
19	Csere Gavrilă	100.000	88	Moșoiu Alin	50.000	158	Muscă Nicușor	30.000	228	Median Dan	25.000
20	Dobrinaș Mihai	100.000	89	Moț Teodor	50.000	159	Neacșu Lucian	30.000	229	Median Gheorghe	25.000
21	Dogaru Aurel	100.000	90	Munteanu Cornel	50.000	160	Pantazică Adriana	30.000	230	Median Traian	25.000
22	Gheorghită Mutu P.	100.000	91	Munteanu Nicolae	50.000	161	Păsărică Claudiu	30.000	231	Mihu Cornel	25.000
23	Lala Elena	100.000	92	Munteanu Sabatin I.	50.000	162	Petrea Ștefan	30.000	232	Modest Zamfir	25.000
24	Lata Ioan	100.000	93	Munteanu Ștefan Sibiu	50.000	163	Petruiu Emil	30.000	233	Mogoș Ghe. Lucian	25.000
25	Lață Vasile	100.000	94	Munteanu Vasile	50.000	164	Rișnoveanu Ștefan	30.000	234	Moraru Adrian	25.000
26	Paraipan George	100.000	95	Muscalu Vasile	50.000	165	Sabo Viorica	30.000	235	Moroianu Cantor Emilia	25.000
27	Parea Alexandru	100.000	96	Năpășuș Camelia	50.000	166	Spiru Gheorghe	30.000	236	Moroianu Gheorghe	25.000
28	Radu Gabriel	100.000	97	Nechifor Septimiu	50.000	167	Tocitu Viorel	30.000	237	Munteanu Mihail	25.000
29	Sălișteanu Vasile	100.000	98	Niculescu Gheorghe	50.000	168	Ursuț Gabriel	30.000	238	Munteanu Mircea	25.000
30	Taraș Răzvan	100.000	99	Ocneanu Dorel	50.000	169	Zaharescu Marius	30.000	239	Munteanu Valentin	25.000
31	Bârsan Horia	75.000	100	Percioğlu Gelu	50.000	170	Zărnescu Claudiu	30.000	240	Nagy Stefan	25.000
32	Băieșu Florin	75.000	101	Peter Sara	50.000	171	Acsinte Petre	25.000	241	Necula Dan	25.000
33	Cojocneanu Olimpia	75.000	102	Petrescu Romeo	50.000	172	Agiu Antonia	25.000	242	Necula Stelian	25.000
34	Eftimie Ioan	75.000	103	Poenaru Laurențiu	50.000	173	Alexandrescu Emil	25.000	243	Nițescu Adrian	25.000
35	Popa Virgil	75.000	104	Primăvăruș Victor	50.000	174	Alexandru Ion	25.000	244	Ocneanu Luca	25.000
36	Lupu Ștefan	60.000	105	Rișnoveanu Paul	50.000	175	Anghel Adrian	25.000	245	Oncioiu Maria	25.000
37	Median Susana	60.000	106	Robu Adrian	50.000	176	Avasișchiocă Ioan	25.000	246	Oslobanu Dan	25.000
38	Median Valer	60.000	107	Stanciu Vasile	50.000	177	Badea Mircea	25.000	247	Păsăre Adrian	25.000
39	Zangor Lucian	60.000	108	Stoian Emilia	50.000	178	Balint Iuliu	25.000	248	Pascu Liviu	25.000
40	Andronic Maria	50.000	109	Stroe Emil	50.000	179	Banciu Neculai	25.000	249	Păltănea Cristian	25.000
41	Anton Maria	50.000	110	Serbănuț Ioan	50.000	180	Barbu Mircea	25.000	250	Poenaru Nicolae	25.000
42	Banciu Gheorghe	50.000	111	Ştefănescu Dan	50.000	181	Barbu Petre	25.000	251	Popescu Constantin	25.000
43	Barbu Nicolae	50.000	112	Şveț Vasile	50.000	182	Barna Ioan	25.000	252	Popescu Ilie	25.000
44	Beleuță Eugen	50.000	113	Tamaș Adrian	50.000	183	Bârsan Nicoleta	25.000	253	Popescu Mihai	25.000
45	Besoiu Marian	50.000	114	Taraș Ion	50.000	184	Băieșu Roxana	25.000	254	Popescu Nechita	25.000
46	Beșchea Ioan	50.000	115	Taraș Mircea	50.000	185	Bâlan Nicolae	25.000	255	Prundeanu Liliana	25.000
47	Boberșchi Dan	50.000	116	Teacă Mihai	50.000	186	Beciu Ioan	25.000	256	Purcăroiu Nicolae	25.000
48	Bobeș Gabriel	50.000	117	Teșileanu B. Barbu	50.000	187	Beșchea Florin	25.000	257	Rajă Mihai	25.000
49	Bobeș Gheorghe	50.000	118	Tomos I. Maria	50.000	188	Bilan Florin	25.000	258	Răchită Valerica	25.000
50	Bobeș Ioan	50.000	119	Tuțuianu Gheorghe	50.000	189	Bobeș Haricleea	25.000	259	Roșculeț Abigail	25.000
51	Bobeș Ovidiu	50.000	120	Udreșcu Lorica	50.000	190	Boca Gabriel	25.000	260	Roșculeț Mirela	25.000
52	Boboc Gheorghe	50.000	121	Vlad Adriana	50.000	191	Bucurenciu Ana	25.000	261	Sârbu Corneliu	25.000
53	Boeriu Horia	50.000	122	Voinea Dumitru	50.000	192	Burtea Anton	25.000	262	Simion Adriana	25.000
54	Bogeanu Alexandru	50.000	123	Voineag Ioan	50.000	193	Califaru Gavril	25.000	263	Sorban Ștefan	25.000
55	Bratosin Canu Raluca	50.000	124	Zaiț Bogdan	50.000	194	Caloinescu Ioan	25.000	264	Spîrchez Viorel	25.000
56	Bratosin Maria	50.000	125	Zbarcea Maria	50.000	195	Ciubotaru Sergiu	25.000	265	Şerbănuț Flaviu	25.000
57	Bratosin Sanda	50.000	126	Bâncilă Bebe	40.000	196	Codreanu Elena	25.000	266	Şerbu Adrian	25.000
57	Bucelea Victor	50.000	127	Crîșan Emil	40.000	197	Comșa Traian	25.000	267	Şerbu Andrei	25.000
58	Burcă Ovidiu	50.000	128	Nechifor Constantin	40.000	198	Costea Vasile	25.000	268	Şerbu Iulian	25.000
59	Chițac Geta	50.000	129	Pană Ion	40.000	199	Coșerea Vasile	25.000	269	Şipoș Ioan	25.000
60	Coliban Nicolae	50.000	130	Radu Adrian	40.000	200	Czimbor Alexandru	25.000	270	Ştefan Remus	25.000
61	Comșa Eugen	50.000	131	Şeitan Mircea	40.000	201	Daneș Dumitru	25.000	271	Tătărescu Basil	25.000
62	Constantin Ligia	50.000	132	Taraș Octavian	40.000	202	Dinu Popa	25.000	272	Teodorescu Nicolae	25.000
63	Cornea Ion	50.000	133	Dîrjan Liviu	35.000	203	Dovâncă Marcel	25.000	273	Teșileanu Costin	25.000
64	Crăciunescu Virgil	50.000	134	Arion Mircea	30.000	204	Dragomir Dănuț	25.000	274	Teșileanu Emil	25.000
65	David Andreea	50.000	135	Balica Maria	30.000	205	Drăgan Mircea	25.000	275	Tiucă Adriana	25.000
66	Diaconescu Adrian	50.000	136	Bâlan Cătălin	30.000	206	Drăghici Aurel	25.000	276	Vamoș Aurelia	25.000
67	Dobrin Ioan	50.000	137	Bobanu Șerban	30.000	207	Eftimie Viorica	25.000	277	Zamfir Bogdan	25.000
68	Drăghici Valentin	50.000	138	Butu Mihai	30.000	208	Filip Livia	25.000	278	Zamfir Dan	25.000
69	Durbălău Ștefan	50.000	139	Caian Pandrea Aurel	30.000	209	Fodor Levente	25.000	279	Zamfir Radu	25.000

continuare

280 Avram Vasile	20.000	338 Măcelaru Ioan	15.000
281 Bandi Şeitan Maria	20.000	339 Mircioiu Lucian	15.000
282 Bărbat Gheorghe	20.000	340 Mircioiu Sebastian	15.000
283 Beşchea Dan	20.000	341 Moldovan Andronic	15.000
284 Bobeş Constantin	20.000	342 Moraru Mircea	15.000
286 Bulat Elena	20.000	343 Moraru Victor	15.000
287 Bulat Florentin	20.000	344 Onacă Dan	15.000
288 Butu Ioan	20.000	345 Perciog Constantin	15.000
289 Carpin Victor	20.000	346 Trandafir Marius	15.000
290 Cosma Maria Teodosia	20.000	347 Trandafir Vasile	15.000
291 Costea Ştefan	20.000	348 Vasilache Gheorghe	15.000
292 Cozma Corneliu	20.000	349 Vlad I. Adriana	15.000
293 Eftimie Virginie	20.000	350 Vlad Mircea	15.000
294 Frățilă Gheorghe	20.000	351 Albuleț Victor	10.000
295 Godeanu Roxana	20.000	352 Andrei Sorin	10.000
296 Gonțeanu Mihail	20.000	353 Andrieș Monica Florica	10.000
297 Ionescu Nicolae	20.000	354 Bârsan Teodor	10.000
298 Ionescu P. Gheorghe	20.000	355 Boboia Gheorghe	10.000
299 Iordache Dumitru	20.000	356 Boghe Viorel	10.000
300 Itu Vichente	20.000	357 Brânzea Maria	10.000
301 Jinga Gheorghe	20.000	358 Brătoveanu Vali	10.000
302 Lazar Liliana	20.000	359 Brătianu Gheorghe	10.000
303 Lăzurcă Dumitru	20.000	360 Butu Elena	10.000
304 Moldovan Valer	20.000	361 Cârstea Gheorghe	10.000
305 Munteanu Livia	20.000	362 Casapu Ştefan	10.000
306 Oprea Ovidiu	20.000	363 Cenuşă Ioan	10.000
307 Pari Iuliu	20.000	364 Clinici Eugenia	10.000
308 Păiș Ioan	20.000	365 Clinici Nicolae	10.000
309 Pelin Matei Alina	20.000	366 Coman Jan	10.000
310 Poaşcă Gheorghe	20.000	367 Comeş Tiberiu	10.000
311 Popovici Maria	20.000	368 Drăgoescu Valer	10.000
312 Radu Ramon	20.000	369 Filip Anca	10.000
313 Răglean Floarea	20.000	370 Giurgiu Camelia	10.000
314 Sarafie Ioan	20.000	371 Gidea Aurel	10.000
315 Stamate Gheorghe	20.000	372 Gologan Gelu	10.000
316 Szasz-Sebe?i Paul	20.000	373 Ionescu Gheorghe Nae	10.000
317 Șendruc Maria	20.000	374 Leșescu Mihai	10.000
318 Șerban Corneliu	20.000	375 Manciu Ioan	10.000
319 Șerbănescu Adrian	20.000	376 Mătărea Ovidiu	10.000
320 Tăbăraș Anca	20.000	377 Niculescu Nicolae	10.000
321 Turoti Roxana	20.000	378 Onacă Vasile	10.000
322 Ulea Angela	20.000	379 Onica Ioan	10.000
323 Ursu Maria	20.000	380 Orez Ioan	10.000
324 Ursu Nicolae	20.000	381 Orjan Ion	10.000
325 Zangor Nicolae	20.000	382 Panaete Ioan	10.000
326 Zangor Traian	20.000	383 Pencu Haralambie	10.000
327 Bălan Corneliu	15.000	384 Poenaru Ovidiu	10.000
328 Bucurenciu Alexandru	15.000	385 Rotboşan Dionisie	10.000
329 Bucurenciu Georgeta	15.000	386 Scripcaru Bogdan	10.000
330 Ciobanu Gabriela	15.000	387 Spătaru Maria	10.000
331 Comşa Fulga Stelian	15.000	388 Stanciu Ioan	10.000
332 Copăcăel Vasile	15.000	389 Stancu Ion	10.000
333 Dîrjan Ştefan	15.000	390 Şeitan Adrian	10.000
334 Filip Doina	15.000	391 Taflan Dumitru	10.000
335 Ilie Iuliana	15.000	392 Taflan Elena	10.000
336 Ionescu Aurora	15.000	393 Tătaru Iuliana	10.000
337 Lencuța Cristina	15.000		

ELECTROPRECIZIA

2212 Săcele - Brașov, str. Parcului 18

Tel.: 40-268-27.33.33 fax: 40-268-27.39.48

Serviciile sale - oferite prin

- SERVICE AUTO MAGAZIN Tel.: 268/33.93.65

- PASAJ COMERCIAL Tel.: 268/47.59.98

Feel The Power

ELECTROPRECIZIA

SPRE ȘTIINȚĂ

Materialele primite la redacție nu se înapoiază.

Articolele privitoare la Săcele, Tărlungeni, Zizin și Purcăreni au prioritate.

Materialele ce se doresc a fi prezentate în coloanele revistei, precum și alte informații despre revistă și asociația cultural-sportivă "Izvorul", pot fi obținute de la:

Ing. Taraș Octavian - str. G.Moroianu, nr. 361, Săcele

Ing. Roșculeț Claudiu - str. G.Moroianu, nr. 353, Săcele

Coloanele revistei rămân deschise tuturor acelora care, prin articolele lor, înțeleg să contribuie la cunoașterea și progresul acestor meleaguri.

REDACȚIA

COLECTIVUL DE REDACȚIE

ing. Claudiu ROȘCULEȚ,
ing. Octavian TARAS, Ioan EFTIMIE,
ec. Milu ALEXANDRESCU, ing. Dan ZAMFIR,
prof. Nicolae MUNTEANU, ing. Abigail ROȘCULEȚ,
Adriana VLAD, ing. Horia BÂRSAN